

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. PÉNTEK, március 30.

[8. szám

Telefon: Kiadóhivatal 6-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Kisemberek pénze

A temetkezési és kiházasítási egyesületek tájékán nagy riadalmat okoztak a kereskedelmi miniszterium energikus intézkedései, amelyek következményeként néhány betiltott egyesület vezetői az ügyészség fogházában néznek további sorsuk elé. A kereskedelmi miniszterium azt az elvet érvényesíti, hogy a törvény teljes szigorával kell lesújtani mindazokra, akik a kisemberek ezreinek keservesen megtakarított pénzével hűtlenül sáfároltak. A megindított büntető eljárások azonban kinosan érintik a megmaradt hasonló jellegű egyesületeket is, amelyek tagjai a történet után végkép elvesztették bizalmukat az egész intézmény iránt, vezetői pedig megsulyosodott felelősségérzettel keresnek kiutat a zsákutcából.

Fantasztikus hírek keringenek arról a gazdálkodásról, amelyet a betiltott temetkezési és kiházasítási egyesületek vezetői folytattak. Az egyik egyesület állítólag másfél millió dinárt adminisztrált el két év alatt. Havi huszezer dináros igazgatósági honoráriumokról beszélnek, továbbá illetéktelenül folyósított kölcsönökről, amelyek annál inkább szembeszökők, mert ugyanakkor az esedékes segélyösszegek kiutalását megtagadták. A bíróság hivatása, hogy a számadások megvizsgálása és a tanuvallomások alapján a tényállást kiderítse és döntsön az eljárás alatt álló személyek büntetőjogi felelősségének kérdésében. Lehet, hogy a szabálytalanságokról és visszaélésekről keringő verziók igazaknak bizonyulnak és a megvádolt vezetőket utólag az igazságszolgáltatás keze. Lehet viszont, hogy a védelemnek sikerül kimutatnia, hogy minden a miniszterileg jóváhagyott alapszabályok keretei között történt és büncselekménynek nyoma sincs. Kétségtelen ugyanis, hogy ezeknek az egyesületeknek disztelen pályafutását az alapszabályok felületes és a konzervenciákkal nem számoló jóváhagyása tette lehetővé. Ha tehát beigazolódik, hogy a tagok pénzét a vezetők az alapszabályokban biztosított lehetőségek kiaknázásával herdálták el, akkor marasztaló ítélet nem hozható és a közvélemény figyelme fokozott mértékben terelődik azokra a rókaútra, amelyeken a köteles gondosság elmulasztásával összeült alapszabályok kijárói célhoz jutottak.

A kereskedelmi miniszteriumnak, amikor a maga illetékességébe vette át az ügyet, amelyet eddig a belügyi hatóságok intéztek, első dolga volt, hogy az egyesületek alapszabályainak gyökeres megváltoztatását rendelje el. A rendelet hatása alatt egyes aránylag jól funkcionált egyesületek elhatárolták, hogy felszámolnak és a rendelkezésre álló tőkájukat szétosztják a tagok között. Milyen üdvös lett volna, ha a kereskedelmi miniszterium még a hullabörze kifejlődése előtt helvezkedett volna erre a rigorózus álláspontra és közbelépett volna olyan alapszabályok önképeiben, amelyek a reális gazdálkodást és a pénzügyi egyensúlyt biztosítják! A kereskedelmi miniszterium mostani intervenciója jó arra, hogy a nem szo-

lid bázison felépült alakulatok összeomoljanak és a lelkiismeretlen vezetők a vádlottak padjára kerüljenek, de nem alkalmas a kisemberek befektetett tőkéinek megmentésére. Pedig ez volna a cél, ez volna a kötelező jóvátétele azoknak a károknak, amiket az egyesületek

alapítói a rossz alapszabályok jóváhagyásában nyújtott hatósági segédlettel okoztak.

Akad még egy-két temetkezési egyesület, amely az elcsüggesztő tapasztalatok után is nekivág a további munkának. Jázoni elszántság ez és egyelőre nehéz elképzelni,

hogy el fogja nyerni az aranygyapjút, amelyet kalandorok egyébként is alaposan megnyírtak. A kereskedelmi miniszteriumra, ha a tisztogatás művét elvégezte, az a feladat hárul, hogy a hóna alá nyúljon ezeknek a Jázonoknak és vállalkozásukat hathatósan elősegítse.

Óriási árvizkatasztrófa fenyegeti Olaszországot

Eddig öt falut öntött el az ár

Milánóból jelentik: A cavarserei síkságon

az árvizkatasztrófa egyre liesztőbb arányokat ölt.

A Gorzon folyó több helyen áttörte a gátakat és feltartóztatlanul nyomul előre a síkságon a tenger felé. A munkások százai dolgoznak megfeszített erővel

az új szükséggátakon, az ár előrenyomulását azonban aligha tudják már megakadályozni. Ha nem sikerül a szükséggátak építését gyorsan befejezni, akkor

a cavarserei síkság egész a tengerpartig víz alá kerül.

Ebben az esetben a termés az egész te-

rületen elpusztulna és a kár meghaladná a harminc millió lírát.

Eddig öt falut öntött el az ár és ötszáz család teljesen hajléktalanná vált. A lakosság körében óriási az izgalom és az emberek ezrei pánikszorútan menekülnek az áradás elől. A fejtelenség óriási.

Szombaton kezdődik

a parlament husvétii szünete

Április 20-ikáig napoják el a parlamentet — A szünet alatt ismét megkezdődnek a koncentrációs tárgyalások — Pénteken kerül tárgyalás alá Nagy Ödön dr. mandátumának ügye — Viharos interpellációs nap a parlamentben

Levonják a távolmaradt képviselők napidiját

Beogradból jelentik: A parlament csütörtöki ülése délelőtt tíz órakor kezdődött és rendkívül viharos lefolyású volt.

A jegyzőkönyv felolvasása után Kokanovic Cséda földmivespárti megállapította, hogy a parlament nem határozatképes. Pribicevics Szvetozár rámutatott arra, hogy nincs jelen több mint ötven képviselő. Dr. Macsek Vlatko névsorolvasást javasolt.

Hrasnica alelnök elrendelte a névsorolvasást, miközben betódultak a terembe a kormánypárti képviselők. Az alelnök megállapította, hogy 127 képviselő van jelen. Hrasnica alelnök ezután bejelentette, hogy a távollevő képviselők napidijait le fogják vonni.

Az elnök felolvasta a jugoszláv-csehszlovák interparlamentáris delegáció üdvözlő táviratát, majd a csehszlovák parlament részvételtáviratát, amit Biancini Jurajnak az első SHS kormány alelnökének halála alkalmából intéztek.

Ezután Peteljan szociáldemokrata képviselő interpellált a belügyminiszterhez és kérdezte, hogy tudományos előadások tartására kelle engedélyt kérni, a rendőrség tartozik-e jelen lenni a tudományos előadásokon, végül, hogy milyen alapon tartóztatták le Divac Nedeljko felső pedagógiai iskolai tanár szocialistavezért.

Dr. Korosec Antun belügyminiszter válaszolt az interpellációra. Beszéde közben gyakran olyan nagy volt a zaj, hogy a miniszter hangját alig lehetett hallani.

A belügyminiszter kijelentette, hogy Divac nem jelentette be a gyűlést és a jegyző nem is gördített akadályt a gyűlés magatartása elé, de amikor Divac politikai térére csapott át, letartóztatta elnökségével, hogy szombaton elnapolják a parlamentet április 20-ikáig rész-

és ilokra szállította, ahol a főszolgabíró néhány óra múlva szabadon engedte. A jegyző ellen fegyelmi eljárást indítottak.

Amikor a belügyminiszter a rendőrségi aktát olvasta, Pribicevics közbeszólt:

— Önnek nincs joga itt felolvasást tartani! Nem vagyunk kíváncsiak a rendőri raportra.

Korosec megállapította, hogy egy 1875. évi törvény alapján jártak el.

Pribicevics Szvetozár: Nem szegyenlik magukat ilyen törvényre hivatkozni?

Lazics Voja földmivespárti megállapította, hogy Divac letartóztatása megérdemli, hogy azzal a parlament külön foglalkozzék. Divac mintaképe a jó hazafinak és mint tüzértiszt végigküzdötte a háborút.

Pribicevics: Ezért tartóztatták le azokat, akik a Kajmakcsalánt védik.

Április 20-ikáig elnapolták a parlamentet

A kormány megállapodott a parlamentben a husvétii ünnepek miatt, részben, mert a képviselőket kifárasztotta a költségvetési vita. Politikai körökben azt hiszik, hogy a parlament szünet alatt újból megindulnak a koncentrációs tárgyalások.

A törvényhozó bizottság ülése

A törvényhozó bizottság csütörtök délután ülést tartott. A bizottság a bíróságok szervezetről szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Nagyobb vita folyt, hogy miképp töltsék be a semmitőszéki elnöki tisztséget.

Pribicevics Szvetozár élesen támadta a kormányt Szubotica Du án dr. semmitőszéki elnök kinevezése miatt, minthogy sem az államtanács, sem a

Lazics Voja: Ezt a hazafit lehetetlen módon megalázták. Türetlen, hogy ilyen hazafi fölött egy községi jegyző mondjon ítéletet.

Lazics ezután határozati javaslatot terjesztett be, amely szerint a parlament elhatározza, hogy a zárt helyiségekbe való ülésekre nem szükséges hatósági engedély.

Radojevics Nikola független demokrata rámutatott arra, hogy a kormány már a zárt helyiségben tartott gyűléseken is cenzurát alkalmaz. Drljevics Szekula Radics-párti után Radojevics radikális a napirendre való áttérést javasolt, amit a parlament el is fogadott. Az ülést ezután berekesztették és a következő ülést péntek délelőtt kilenc órára tűzték ki. A pénteki ülésen kerül többek között napirendre az igazolóbizottság jelentése dr. Nagy Ödön magyar párti képviselő mandátumáról.

semmitőszék teljes ülése nem öt jelölt. Pribicevics javasolta, hogy a semmitőszék elnökét a semmitőszéki bírák válasszák.

Vujicsics Milorad igazságügyminiszter kijelentette, hogy elvben hozzájárul Pribicevics javaslatához, de annak tárgyalását egy későbbi időpontra kívánja halasztani.

Kulundzsics Bogoljub lesz a postaügyi miniszter

Vukicevics Velja miniszterelnök csütörtökön délelőtt tizenkét órától egy óráig audiencián volt Öfelségénél. Politikai körökben azt hitték, hogy a miniszterelnök aláírta Öfelségével a postaügyi miniszter kinevezéséről szóló ukázt, ez azonban nem történt meg. Biztosra veszik, hogy Kulundzsics Bogoljub lesz Kocics utódja.

Noviszad akciója**a tartományhoz való csatolás ellen****A rendkívüli közgyűlés az ügy újra-felvételét kéri az államtanácsától**

Noviszadról jelentik: Noviszad város képviselőtestülete csütörtökön délután rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlést fél négykor nyitotta meg Borota Branislav dr. polgármester.

Lakics János polgármesterhelyettes ismertette a tanács javaslatát, hogy intezzenek beadványt az államtanácshoz a városnak a tartományhoz való csatolása ellen és kéri a tanácsnak, hogy a tartományhoz való csatolása ellen az államtanácsnak a jövőre vonatkozóan adatokat alapján ennek az ügynek újrafelvételét.

Adamovics István, dr. Állás Raduskó, dr. Popovics Dáka, dr. Popovics Jevta és Máties Milivoj felszólalása után Borota Branislav tartott nagy beszédet. A polgármester kifogásolta, hogy a tartományok elkészítették költségvetésüket anélkül, hogy azt bárki tudta volna és abba beletekintettek volna. Csak a belügyminiszterhez terjesztették fel a jövőre vonatkozóan és így most a törvény értelmében csak formai okokból lehet az államtanácsnak felelni. Így az érdekelt városokat elhúzózták a jogtól, hogy vétőt emeljenek megadózásuk és önkormányzatuk megszüntetése ellen. A szabadkirályi városok most elvesztették ezt a jellegüket, de nem állapították meg, hogy akkor hát most milyen városok lettek. Valjé, amelynek ötmillió a költségvetése, külön tartomány, viszont a huszmillió költségvetéssel dolgozó Noviszadot a bácskai tartományhoz csatolták.

A polgármester felszólalása után a javaslatot egyhangúlag elfogadták. Ezután Klicin Predrag városi tanácsnok előterjesztette a tanács javaslatát, hogy 100.000 dinárt adjanak a színházépítés előmunkálatai céljára. Több felszólalás után a közgyűlés a javaslatot elfogadta, továbbá elfogadta azt a javaslatot is, hogy a városi tisztviselők adóját január, február és március hónapokra a város, ezután pedig rendszeresen vonják le minden hónapban az adót a tisztviselők fizetéséből. A régi tartományokról csak a már beadott felelősök elintézése után fognak dönteni.

A cigányasszony csodaszere**Szerelmi csodaszere fejében lopásra bírta rá egy kereskedősgédét**

Noviszadról jelentik: Abel Jakab és Vogel Adolf bácskapaláncai textilereskedők néhány nappal ezelőtt feljelentést tettek ismeretlen tettesek ellen, akik betörték üzletükbe és onnan nagymennyiségű textilárut loptak.

A csendőrség a tolvajok kézrekerítésére érélyes nyomozást indított, amelynek eredményeképpen Nikolics Jankó bácskapaláncai cigány lakásán házkutatást akartak fogantatni. A cigány a csendőrök megjelenése idején nem tartózkodott odahaza. Vadházastársa, Dimics Bojana bizalmatlanul fogadta a csendőröket és amikor azok felszóllították, hogy adja át a szekrény kulcsait, az asszony azt válaszolta, hogy a kulcsok elveszttek.

A csendőrök erre lakatot hívtak, aki feltörte a szobában lévő szekrényt. Itt nagymennyiségű elrejtett selyem és textilárura bukkantak, amelyeknek nagyrésze Ábeléktől származik.

A vallatás során aztán meglepetésszerűen egy másik bűntény is rábizonnyult a cigányasszonyra. Schumacher Mihály bácskapaláncai textilereskedő néhány nappal ezelőtt elküldötte hozzá Pentz József nevű segédjét, hogy hajtsa be nála egy régi követelést. A cigányasszony nem akart fizetni, ellenben felajánlotta a segédnek, hogy kártyát vet neki. Elhittette Pentzrel, hogy olyan varázsszer birtokában van, amely képessé teszi tulajdonosát arra, hogy minden leányt meghódítson. Ez a szer azonban nagyon sok pénzbe kerül. A hiszékeny segéd kijelentette, hogy kész minden pénzt megadni a csodaszerezért.

Erre Dimics Bojana arra kérte, hogy hozzon egy tyuktojást. Amikor ezt meg-

kapta, egy ólomdrágát adott át Pentznek és használati utasításként meglegyezte, hogy az a leány, akit ezzel a tárgyval megérint, rögtön szerelmes lesz belé.

Annak ellenére, hogy a varázsszer nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, a kereskedősgéd nem szabadult ezután sem az asszony befolyása alól és mivel nem tudott elég pénzt felhajtani, úgy-

segített magán, hogy gazdájától, Schumacher Mihálytól textilárut és selymeket lopott. Az árut üzletzárás után kabátja alá rejtve csempészte ki az üzletből és minden este átadta a boltajtó előtt várakozó Dimics Bojanának.

A cigányasszonyt és Pentz Józsefet a csendőrség nyomban letartóztatta és mindkettőjüket bezáratotta a noviszadi ügyészség fogházába.

Ujból elhalasztották a német oceánrepülő startját**Hír szerint Frigyes Vilmos volt trónörökös lesz Köhl kapitány utitársa**

Dublinból jelentik: Köhl kapitány a Bremen csütörtök reggelre tervezett startját ismét kénytelen volt elhalasztani

a kedvezőtlen időjárás miatt. A beérkezett jelentések szerint Új-Fundland körül sűrű a köd és az Ocean felett erős a vihar és így a német pilóták bevárják az időjárás javulását.

Mint Párisból jelentik, a Chicago Tribune párisi lapja azt a kalandos hirt

közlí, hogy

a Bremen fedélzetén Köhl kapitánytal nem Hünefeld báró, hanem Frigyes Vilmos volt trónörökös tartózkodik aki elkíséri Köhl-t az oceáni utra.

A lap szerint Hünefeld csak finanszírozta a vállalkozást és az volt a megállapodása Köhl kapitánnyal, hogy repülőgépen Loose pilótát és a volt trónörökösöt viszi magával.

A przemysli diákok tüntettek az iskola, a tanárok és a szülők ellen
Egy középiskolai tanuló öngyilkossága robbantotta ki a tüntetést

Lembergől jelentik: Przemysl-ben szerdán

botránys diáktüntetések játszódtak le egy középiskolai tanuló öngyilkossága miatt.

Szerdán temették el Skrokovszky Ferenc tizenöt éves gimnazistát, aki öngyilkosságot követett el azért, mert látin tanárját arcul ütötte és ezért otthon apja keményen megrötte. A kisdiaák az apai büntetés után a przemysli vasútállomásra ment és a gyorsvonat elé vetette magát, amely halálra gázolta. Az öngyilkos diák temetésére a középiskolai tanulóifjúsága kivonult és egy osztálytársa a sirnál tartott bucsubeszédében, mint a tanulóifjúság mártírját magasztalta.

A temetés után a diákok tüntetőfelvonulást rendeztek a gimnázium elé, amelynek ablakait beverték, majd behatoltak az iskolába és an-

nak több tantermet szétromboltak.

A tüntetésnek csak a nagyobb készültséggel kivonult rendőrség tudott véget vetni, amely szétesztatta a diákokat. A tüntetők azonban később újra menetbe tömörültek és

a pénzügyigazgatóság elé vonultak és az öngyilkos diák apja ellen tüntettek.

aki mint pénzügyi tanácsos a pénzügyigazgatóságon teljesít szolgálatot. A tüntető középiskolai tanulók ezután Schwab gimnáziumi tanár lakása elé vonultak és

tüntettek a tanár ellen, akinek az öngyilkos diákkal incidense volt, beverték a tanár lakásának ablakait és halálra keresték a tanárt, aki elmenekült a diákok elől.

A közoktatásügyi minisztérium rendelkezése egy bizottságot küldtek ki Przemysl-be a feltűnő eset kivizsgálására.

„A szlávokkal egyenlő jogokban részesüljenek a nemzetiségek”**A radikális párt Noviszad-kerületi vezetőségének ülése**

Noviszadról jelentik: A hivatalos radikális párt noviszadi kerületi vezetősége csütörtökön délután Noviszadon ülést tartott, amelyen a kerületi vezetőség tagjain kívül Popovics Dáka, dr. Sijajics Jankó és Katics Milos nemzetgyűlési képviselők is résztvettek.

A gyűlésen, amelyen Pavlovics Milos elnök, elsőnek dr. Rajkovic Misa a noviszadi helyi pártvezető elnöke szólt fel és hosszasan ismertette a párt jelenlegi helyzetét. Bírálta Ninesics, Sztrojadinovics Milán, dr. Radonics Jován, Trifunovics Misa és dr. Milotic Szlávó ténykedéseit, akik bár valamennyien vajdasági származású és nagyrészt miniszter, viselt politikusok mégsem telettek semmit a Vajdaság érdekében. Ez a magyarázata annak, hogy a vajdasági radikálisok bizalma elfordult tőlük és azzal Sztankovics Szvetozár földművelésügyi minisztert tüntették ki, aki a Vajdaság érdekében sokat fáradozott és számos eredményt ért el. Beszült a radikális párt szakadásáról és támadta a párt főbizottságát, amely szerint egyedül okolható a szakadásért.

Katics Milos képviselő beszámolt a radikális pártnak a sajkási járásban való helyzetéről. Neheztel a demokratákra, akik a szövetséges radikális párt rovására akarnak erősebbekké lenni a járásban. Élesen támadja Rajics Szveti-

szláv beogradi főispánt is.

Dr. Jovanovic György orvos és Sztajcsics Lázár hasonló szellemben tartott felszólalásai után Popovics Dáka nemzetgyűlési képviselő beszélt. Hosszasan ismertette az adóegységesítési törvényt, amelyet a szkupstina a vajdasági képviselők követelésére alkotott meg. Vázolta a pénzügyi bizottságban tanúsított magatartását, hogy az 1919-1925 között kivetett jövedelmi adók ellen is lechessen felszólalással élni.

Ezután rátért a nemzetiségi kisebbségek kérdésére és kijelentette, hogy a hivatalos radikális párt ragaszkodik a programjához és az alkotmányhoz és követeli, hogy a kisebbségek a szlávokkal egyenlő jogokban részesüljenek.

— Mi együtt élünk a magyarokkal és németekkel — mondotta — akitől megköveteljük a lojalitást, de viszont meg kell adnunk nekik mindazokat a jogokat, amelyek megilletik őket.

Több felszólalás után a kerületi gyűlés a következő határozati javaslatot fogadta el:

A kerületi gyűlés a párt helyzetének megvitatása után megállapította, hogy az állapotok nem kielégítőek, mert a párt legfőbb fóruma, a főbizottság nem rendelkezik a szükséges tekintéllyel. Ez az oka annak, hogy több helyen pártszakadás történt be, mert a kisebbség nem

volt hajlandó magát a többség akaratának alávetni.

A kerületi gyűlés a pártvezetés helyreállításának érdekében követeli, hogy mielőbb pártkongresszus üljön össze, amelyen válasszák meg a párt legális főbizottságát. Megállapítja továbbá a gyűlés, hogy a szövetséges demokraták nem tanusítanak lojális viselkedést és felhívja a radikálisokat, hogy lassanak oda, hogy a demokraták a jövőben lojális szövetségeink legyenek.

— Megállapítja a gyűlés, hogy a közoktatásügyi kérdésekben a demokraták védelmezik a Pribicevics-pártiakat. Végül konstataja, hogy a radikális párt eddigi politikája a nemzeti kisebbségeket szemben a helyes irányban halad és követeli, hogy a párt a jövőben is ilyen irányu politikát folytasson. Kívánja végül a kerületi gyűlés, hogy mielőbb alkossák meg a községi és városi törvényt és minél hamarabb tisztázzák a szabad királyi városoknak a tartományokhoz való viszonyát.

Kibővítik a zsidókórházat**Három új osztályt szerveznek**

Dr. Singer Bernát Szeretietház elnöksége, dr. Fenyves Ferenc elnöke alatt csütörtökön ülést tartott, amelyen az április elsejei közgyűlés elé terjesztendő zárszámadásokat és a költségvetést tárgyalták le.

Az elnökség elhatározta, hogy megszervezi a kórház gyermekgyógyászati, szemészeti és Röntgen-laboratórium osztályait. A gyermekgyógyászati osztály vezetésére dr. Klein Blankát, a szemészeti osztály vezetésére dr. Schreiber Zoltánt, a Röntgen-laboratórium élére dr. Mezei Lászlót hívták meg. Ezeknek az osztályokban ideiglenes kórtérmet állítanak fel az ambuláns kezelést igénylő gyermekek részére. A kórház belső udvari részét kibővítik és az ottani építmény részre emeletet húznak. Az építkezések már husvét után megkezdődnek és még a nyár folyamán tizenöt-husz új szobával gyarapszik a kórház.

Prpics mindent beismer, társai mindent tagadnak**A rablók azt állítják, hogy a csendőrök veréssel csikarták ki a beismerő vallomást**

Zagrebból jelentik: A Prpics-per tárgyalásának negyedik napja a Gorcsin állomáson történt rablógyilkosság részleteinek felderítésével telt el. Prpics beismerte, hogy Krmpotics, Vrbana és Vukovic nevű társaival ők követték el a rablógyilkosságot, míg társai tagadták, hogy résztvettek a gyilkosságban és a csendőrségen azért tettek beismerő vallomást, mert verték őket. Prpics a tárgyaláson így kiáltott a tagadó Vrbana felé:

— Te gyáva, mit hazudsz, te se fogod elkerülni az akasztófát!

A vádlottakat szembesítették a meggyilkolt Rustem heg feleségével és egy vasuti őrral, akiket a rablók annak idején súlyosan megsebesítettek. A tanúk felismerték a vádlottakban támadóikat, de Prpicsen kívül valamennyien tagadtak, a vádlott Vukovic — pedig így szólt az elnökhöz:

— Elnök ur adja kezembe Vuga csendőrmestert két órára és fogadok, hogy kezem alatt beismeri, hogy ő lőtte le Kovacevics tábornokot Slipliben.

Prpics ezzel szemben azt állította, hogy társait nem verték, hanem csak őt, mire Vukovic így szólt:

— Te is gyáva vagy! Én az akasztófa alatt is énekelni fogok, de te reszketsz majd.

A vádirat következő pontja szerint Prpics, Vrbana, Krmpotics és Mojzer Reisenberg szlovéniai községben revolverrel behatoltak Ajrovics Péra vendéglőjébe, akitől 4000 dinárt elraboltak és a vendégek közül kettőt súlyosan, többeket pedig könnyebben megsebesítettek. Ezt a büntelenekélményt az összes vádlottak beismerték.

Szobotica város közgyűlése elfogadta a költségvetést

Sztipics Károly dr. polgármester hosszú exposéban ismertette a költségvetésirányzatot — Az ellenzéki szónokok mérsékelt hangon, szakszerű kritikában bírálták a városi tanács működését

Késő estig tartott a részletes vita

Szobotica város képviselőtestülete csütörtökön rendes közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatot, mint a legfőbb tárgy, az 1928. évi városi költségvetés szerepelt. A közgyűlést *Manojlovics* Dusan főispán nyitotta meg, majd *Vukics* Ferenc főjegyző a polgármesteri jelentést olvasta fel, amit egyhangulag elfogadtak. Több interpelláció és indítvány után *Polyakovic* József szociálgyűvi tanácsos *Rotter* Mihály és társainak indítványát terjesztette elő. A munkásnép képviselői hatezer nyomorgó szuboticei munkanélküli számára kértek huszvéti segélyképen százötven méter-másra lisztet. A városi tanács azt javasolta, hogy az 1928. évi költségvetés terhére százezer dinár segélyt utaljanak ki *Manojlovics* Dusan főispán kezébe, hogy azt a szegények között saját belátása szerint ossza szét. A javaslatot *Ivándékics* Imre dr. szűkített fel és kijelentette, hogy a munkanélküliek ezrei valóban segíteni kell, de a városi közgyűlés egy még nem létező költségvetés terhére nem utalhat ki ilyen nagy összeget. Hosszabb vita után *Dimitrijevic* Dragomir dr. és *Sztipics* Károly dr. polgármester közbevető ajánlatot tettek, amennyiben elvben elfogadják a javaslatot, de a pénzbeli részből csak a költségvetés elfogadása után fogják dönteni.

Rajcsics Antal három indítványa következett ezután. *Rajcsics* a záróra meghosszabbítását kérte, illetve azt, hogy a vendéglőkben ne csak étel, hanem egy óráig látszhatson a zene. Továbbá, hogy a városi vámházakhoz szerb, magyar és német feliratu táblákat illesse a következő felirással: „Jobbra halts!”, végül javasolta, hogy a *háb-autókat taxaméterrel és árszabály-táblával* lássák el. A közgyűlés a javaslatokat elfogadta.

Ivándékics Sztanisa alexszandrovói görögkeleti plébános indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy *Alekszandrov* külváros világítására tizenkét villanóvilágítást fog felállítani.

Több kisebb jelentőségű javaslat letárgyalása után *Rotter* Mihály munkáspárti indítványozta, hogy intézzen a városi tanács egy nemzeti gyűlést, hogy adják vissza a városból elvett földeket. Szoboticának 40.542 hold földje volt. Ebből Magyarországra esett 16.996 hold, az agrárreform elvett 13.540 holdat, a többi részben más célokra van lefoglalva és csak 466 hold termőföld maradt a város szabad rendelkezésére. A város emiatt teljesen elszegényedett. Legalább, ha most nem évi amortizációs törlesztést fizessen az állam.

A városi tanács a javaslat elutasítását kérte, mert annak idején minden fórumon eljárást a város, de eredménytelenül és a mostani akciónak sem volna eredménye.

Dimitrijevic Drágó dr. is az indítvány ellen szólt fel, mert az a fennálló törvényekkel ellentétes és sérelmes a dobroviljacokra és telepésekre.

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elutasította.

A költségvetés vitája

Ezután áttértek a költségvetés tárgyalására. *Hoffman* Kálmán dr. pénzügygazdasági tanácsos bejelentette, hogy a költségvetést szabályszerűen kifüggesztették, a bizottság letárgyalta és a közgyűlés tagjai között nyomtatásban kiosztották, így annak ismertetése szükségtelen.

Sztipics Károly dr. polgármester exposéja

Sztipics Károly dr. polgármester mondotta el ezután nagy figyelemmel hallgatót hozott el. Kijelentette, hogy a költségvetést az adó lehetőségeihez alkalmazkodva állították össze és a költségvetés valóban reális is. Sajnos, kulturális és szociális célokra nem lehetett megfelelő összeget előirányozni és ebben a tekintetben az előirányzat szegény, de a város szegény és a súlyos gazdasági viszonyok nem engedik meg a lakosság nagyobb megterhelését. A városrendezés egyik legfontosabb kérdése az utak és utcák rendbehozása. Ezt azonban nem lehet a rendes költségvetés keretén belül elintézni, mert erre a célra legalább huszonöt millió dinár kellene. Ezt legfeljebb kölcsön útján fedezhetnék, ami szintén nagy nehézségeket ütköztet. A városi tanács több kölcsönajánlatot kapott, de perfectuálni még egyiket sem sikerült, mert vagy nem megfelelőek, vagy a város nem tud kifizetni a kölcsönt. Ugy látja, hogy a mai viszonyok még nem alkalmasak nagyobb kölcsön felvételére.

A kiadási tételek harminchárom millió dinárra rúgnak. Ennek az összegnek egy részét az államnak kellene fizetni, mert a rendőrség és az adóhivatal állami funkciókat is végeznek. A költségvetés összeállításában a takarékos elve vezérelte a városi tanácsot, amit főleg az tett szükségessé, hogy a város földjéből — amint *Rotter* képviselőtestületi tag kifejtette — alig maradt valami és a kiadásokat a bevételével összehangba kellett hozni. Így sikerült elérni, hogy csak ötmilliónyolcszáz ezer dinár a fedezetlen kiadás, illetve ezt kell pótdadóval fedezni.

Sztipics Károly dr. ezután még hosszasan ismertette a város pénzügyi és gazdasági helyzetét, beszélt a közigazgatás feladatairól, majd így fejezte be exposéját:

— Magam is jól tudom, hogy a költségvetési tervezet igen sovány. Ez igaz, de úgy találtuk, hogy mindaddig, amíg különösebb megterhelést nélkül nem tudunk alkotni munkát kifejteni, addig nagyobb művet nem alkothatunk. Nem akartunk olyan pótdadót kirovni, amiről előre meggyőződhetünk, hogy azt senki sem tudja megfizetni. Ez a költségvetés tehát csak átmeneti és a legszükségesebb munkák elvégzésére szorítkozik. Kérem, hogy a költségvetési előirányzatot fogadják el.

A közgyűlés a polgármester beszédét nagy tejszéssel fogadta.

Ivándékics Imre dr. beszéde

A vita első szónoka *Ivándékics* Imre dr., a horvát parasztpárt vezetője volt, aki szakszerű bírálatot mondott a költségvetésről.

— Olyan költségvetést kell alkotni — mondotta — amiből az első pillántra megállapítható, hogy mennyit tesznek ki a személyi és mennyit az anyagi kiadások. E két szám relációjától függ a költségvetés helyessége, realitása is. A költségvetés nincs ilyen rendszerben összeállítva és ezért nem áttekinthető. Egy-szerűen az áll a költségvetésben: ingókra, ingatlanokra, különféle üzleti számlákra stb. Ebből semmit sem lehet megállapítani, nem tudni, hogy a kiadások összege megfelel-e a szükségletnek.

— Ezért nemcsak a pénzügyi tanácsnok, hanem a polgármester is felelős, mert ügylátszik teljes bizalommal van tisztviselői iránt és lehet, hogy ez az oka annak is, hogy abban az időben, amikor a költségvetés készült, a polgármester ur *Párisba* ment. Ha nem ment volna el akkor *Párisba*, nem akarok ezzel hizelegni, egész biztosan jobb költségvetést kapnánk volna.

Gavrilov Gjurica: Ám, de akkor nem látta volna *Párisba*.

— A költségvetést a háboru előtti évek bürokratikus szellemében állították össze, amelytől egy egész világ választ el bennünket. A költségvetés köztünk és a tisztviselők között mély örvényt teremtetett. A nép még ma is retteg, ha ebbe a pazarul berendezett palotába híviák, mert megszokta már, hogy itt csak büntetnek és szitkoznak, hogy itt bürokratikus szellem uralkodik.

— A költségvetést a nép részére kell elkészíteni, úgy hogy az egyszerűen magától beszéljen. Utána néztem a költségvetésben és megállapítottam, hogy a személyi kiadások a nyugdíjakkal együtt a 33 millió dináros költségvetésben 17 millió 149.000 dinárt tesznek ki, tehát többet, mint az egész összeg ötven százaléka. Egy jó költségvetésben a személyi kiadások összegének nem szabad ilyen óriásnak lenni. A városi gazdálkodás tehát nem jó. A nép befizetett 33 millió

dinárjából mindössze négy millió dinárt kap vissza.

Ivándékics Imre dr. ezután az egészségügyi, szociálgyűvi viszonyokkal foglalkozott, majd kifejtette, hogy az ambulanciák, a poliklinikák semmit sem érnek mindaddig, amíg nincs csatornázás és vízvezeték és a porfelhők borítják a várost. A tanács figyelmébe ajánlja, hogy már most nézzen utána egy nagyobb befektetési kölcsönnek, hogy korszerű kommunális politikát lehessen folytatni.

Végül bejelentette a szónok, elvben elfogadja a költségvetést, mert az az autonómia alapja.

Dimitrijevic Drágó dr. beszéde

Dimitrijevic Dragomir dr., a demokraták vezetője szólt fel ezután. Azzal kezdtem — mondotta — ahol *Ivándékics* elhagyta: A közigazgatás érdekében elvben én is elfogadom a költségvetést a következő megjegyzésekkel: A költségvetés megindokolása roppant sovány és érthetetlen. Aki írta, nem ismeri a szerbhorvát nyelv szellemét. A költségvetés nem redlís, mert egy még nem jóváhagyott határozat alapján leszállították a nyugdíjasok pótlékait. Ha ezt a határozatot a minisztérium elutasítja, akkor az egész költségvetés egyneműen meghomlik. Az exposé szerint a bevételi össze-

Vihar Havas Emil dr. beszéde miatt

A délutáni ülést három órakor nyitotta meg *Manojlovics* Dusan főispán. Az első szónok *Havas* Emil dr. volt.

— Tárnyilag embernek el kell ismerni, hogy ilyen nehéz helyzetben átvenni az uralmat, mint amilyennel a városi tanácsnak kell megküzdenie, nem könnyű feladat, de ez a körülmény nem mentesítheti a városi tanácsot a bírálat alól. Az a célunk, hogy olyan alapokra fektessük le a város igazgatását, amelyen szabadon, egészségesen fejlődhet tovább. Én úgy látom, hogy a városi kormányzatnak két főelve van: először, hogy mindenki kezét megkösse és lehetetlen tegye egy jó eszme megvalósítását, másodsor, meghosszabbítani, illetve tovább folytatni olyan alapon a politikát, ahogyan az azelőtt volt: a pártdiktatúrát átvenni a községi életbe. Minden igyekezet a közigazgatás depolitizációjára eredménytelen. A polgármester ur ugyan hajlandóságot mutatott erre, benne meg volt a jóakarata, de nem tudta magát mentesíteni külső befolyásoktól, nem volt elég energiája hozzá. A közigazgatást nem tudta megszabadítani a párt diktatúráról és a klikkrendszerrel. Legnagyobb hiba az, hogy emiatt a város legtöbb szerve beteg. A városi tanácsnak, amelyek a város szívének kell lenni, hogy egymondjam, szívbillentyű bántalmak vannak, mert, ha volna is termékenyítő ereje, ha valamely tanácsnoknak volna is jó eszéje, megfogják a szívverését. Ez a többségi pártra is vonatkozik.

Sztipics Károly dr. polgármester: Kérem ne sértessen!

Ivándékics Imre dr.: Beszélhet, amit akar. Nincs joga közbeszólni!

Malagurszki Fábián dr.: Ilyeneket ne beszéljen.

Lendvay József (Malagurszki dr. felé): Te csak nevéss. Te csak nevéss!

Ivándékics dr. (Malagurszki dr. felé): Neked meg épinséggel nincs jogod, hogy itt beszélj.

Malagurszki dr.: (Havas felé) Ne sértessen.

Havas dr.: Egyik jelensége ennek a rendszernek, hogy nem szabad gondolatokat termelni, mindenki bele szerelnék lojtani.

Malagurszki dr.: No ez mi volt, nem sértetés?

Manojlovics főispán állandóan csönget.

Havas dr.: A koncepcióra ráülnek egyesek, mint a tojásra, de nem kérik ki. Minden új eszme ellenállásra talál.

Havas dr. a továbbiakban azzal foglalkozott, hogy a városi tisztviselők fizetése igen kevés és ezért nem lehet szakembereket és képzett embereket kapni tisztviselőnek, majd azt fejtegette, hogy a kövezésre és az utcák

gek főként a múlt évi bevételekhez igazodnak, a nagy gazdasági válság miatt azonban ebben az évben megközelítően sem lesz annyi bevétel, mint a múlt évben volt.

— A költségvetés nem produktív, mert 33 millió dinárból csak 4 millió dinárt kap vissza a nép, a 29 millió dinárt pedig felemészti ez a súlyos bürokrata apparátus. A javadalmi hivatal átszervezése után azt mondták, hogy 10—15 millió dinár bevétel lesz, míg a költségvetésben ma már csak 5 millió dinárt találók. Zagreb városnak egy talpalatnyi ingatlan sincs, hanem csak a javadalmi hivatalból él. Indítványozza, hogy dr. *Evetovics* Mátyás küldjék Zagrebba az ottani javadalmi hivatal szervezésének tanulmányozására.

— A költségvetés nem racionalis, mert ha a tisztviselők fizetését leszállítják, a város vezetősége nem kívánhat lelkiismeretes munkát. A tisztviselők fizetéséből 750.000 dinárt vonta le, viszont papírosra, tintára és ceruzára ötszáz ezer dinárt, utiköltségekre százhuszonezer dinárt irányoztak elő. Ez nem takarékos, ez tékozlás! A költségvetés nem is konzervens, mert amíg a tisztviselők fizetését leszállították, a Városi Zene és zenekar tagjainak fizetését felemelték.

A munkáspárt szónokai

Rotter Mihály volt a következő felszólaló. Kifogásolta, hogy az állam nem fizet semmit sem a kaszárnyák használatáért. A költségvetést megszárazva, de csak abban az esetben, ha utólag beillesztenek ötszáz ezer dinárt munkásjóléti intézményekre.

Jäger Antal kifogásolta, hogy a város zenekart tart fenn, mert erre nincs semmi szükség.

Vukovic József iparospárti után *Iszpánovics* Mátyás Radics-párti tartott hosszú beszédet, amelyben azt fejtegette, hogy a pótdadó valójában nem 110 százalékos, hanem — a tartományi pótdadóval együtt — kétszázötven százalékos.

Délben egy órakor a közgyűlést délutánra halasztották.

rendbehozására nem kellene kölcsönt felvenni, mert vannak külföldi társaságok, amelyek hosszulejárati részletfizetésre is szívesen megcsinálják ezt. A polgármesternek meg kell hallgatni az okos, komoly kritikát és önkritikára is szükség van.

Havas dr. beszédét nagy éljenzéssel fogadta az ellenzék.

A polgármester válasza

Dr. Miatov Milorád és *Havas* Károly védelmébe veszik a költségvetést, majd *Sztipics* Károly dr. polgármester válaszként a felszólalóknak és kijelentette, hogy sokkal jobb költségvetést lehetett volna csinálni, ha a pótdadót felemelik. A költségvetési forma ellen is voltak kifogások, erre azt válaszolja, hogy az összes városi könyvek ilyen formában vannak lefektetve és ezért nem lehetett másként elkészíteni a költségvetést. Mindig kész meghallgatni a tárgyilagos kritikát, de személyi vagy korporatív sértést a legerélyesebben visszautasítja. Ez annál sajnálatosabb, mert a sértést egy intelligens ember követte el és ez nem egyeztetendő össze a hely méltóságával. Itt a törvény uralkodik és nem klikkek.

Havas Emil dr. visszaválaszában kijelentette, hogy tudomása szerint senkit sem sértett meg. *Bekeffy* György dr. és *Mihaljovics* Sztanisa beszéde után a közgyűlés a költségvetést általánosságban elfogadta, majd rátértek a részletes tárgyalásra.

A részletes vita

Mindjárt az első pontnál viharos deklaráció közben magyaráztatta meg magának *Petrovics* Koszta főmérnökkel *Gavrilov* Gjurica, hogy mi az a *figuráns* a földmérésnél, akinek fizetésére 15.900 dinárt irányoztak elő. A parkok költségvetésénél *Ivándékics* Imre dr. bejelentette, hogy a Hrvatszki Radisa tannoncintézet kérvényezte a reklámpadok jogát. *Sztipics* polgármester és *Hoffman* gazdasági tanácsnok közölték, hogy 1929 márciusig zárólag *Tumbász* József hirdetési jog a városi tereken és utcákon. *Dimitrijevic* Dragomir és *Ivándékics* Imre követelésére a városi gazdaságnál levő proviziókat beszüntetik s ezzel a kiadási tétel tizenötezer dinárral csökken. Ezzel az 1.—14. pontokat elfogadta a közgyűlés.

A 15. pontnál ismét *Gavrilov* Gjurica vitt humort a vitába azzal a kérdéssel, miéltén személyi kiadások vannak a marhadállományból? *Szuvidzics* főszámvevő felvilágosításai után *Ivándékics* a látványos költségein és a városi gazda állattenyésztési kedvezményein követelt

takarékoskodást. *Rajics* Blaskó javasolta, hogy a lovasrendőrségnél a háborúelőtti rendszert állítsák vissza, amikor a rendőrök saját lovukon lovagoltak ki. Ezután a 15.—16. pontot, a trágyszállítás nyolcz ezer dináros vételének törlesztésével, a többség elfogadta. A 21. pontnál *Ispánovics* Matija kérte, hogy a Knjizevni Szever című folyóirat ezerdináros segélye mellett a Hrvatszki Radisát is támogassa a város. pénzbeli segéllyel.

Vita a főispáni hivatal javadalmazásáról

Ivkovics-Ivandékics kérte, hogy a közigazgatási tisztviselők fizetési tétele csak a város önkormányzati hivatalnokaikra vonatkozzik-e, vagy pedig a főispáni hivatalra is. Javasolta, hogy állami tisztviselőket ne fizessen a város, tegyék át a főispán és titkárnak százötezer dináros fizetését az évközi díjak vételére.

Tisztelettel viseltetem a főispán ur személye iránt — mondotta — de ha az állam azzal akar parádézni, hogy itt főispánságot tart, vegye fel annak kiadásait az állami költségvetésbe és ne terhelje a várost.

Dr. Mijatov Milorád szólott hozzá a javaslatához és kijelentette, hogy a főispán javadalmazását a városi szabályrendelet

és egy kiszélesített-tandem határozat szabályozza. Amíg ezeket meg nem változtatják, a költségvetésben sem lehet változtatni.

A 17.—36. pontokat a napidijokról és az adófőkönnyvek lezárásáról *Dimitrijevic* Drágó, *Petrovics* Koszta főmérnök, *dr. Szántó Gábor*, *dr. Sztipsics* polgármester, *Szuvajdzsics* főszámvevő és *Mihajlovics* Sztanisa hozzászólása után a többség elfogadta.

A rendőrség

A rendőrségi kiadásokhoz elsőnek *Kozma* Gyula munkáspárti szólott hozzá. Kijelentette, hogy a kiadást nem sokallja, ha a rendőrség hivatása magaslatán áll. Hivatkozik egy parlamentit interpellációra, amely szerint két inasgyereket Szuboticáról a rendőrség toloncuton szállított Beogradba, ahol a Glavnyaacsában erkölestelen merénylet áldozatai lettek. Felelőit, hogy a múltévi Rottman-gyári sztrájk alkalmával a rendőrség felidézte a munkásokat és kényszerítette a munka felvételére. Elvárja, hogy a jövőben a rendőrség lelkiismeretesebben fog működni.

Dr. Momirovics Veljko főkapitány válaszában kijelentette, hogy a toloncolás gyakran humánus okokból történik, ha

az illetőknek nincs utiköltségük. A rendőrségen külön cella van a kiskorúak részére. Ami Beogradban történt, azért a szubotici rendőrség nem felelős.

Vita után elfogadják a 37.—46., továbbá a 47.—48. (egészségügyi) pontokat. A 49. pontnál *Pinter* munkáspárti követelte a templomi kiadások csökkentését. *Ivkovics-Ivandékics* a városi zenekarnak a Városi Takarékdépszókból való javadalmazását, *Ispánovics* új tanonciskola építését, *Mihallovics* Sztanisa a városi könyvtárnak szláv könyvekkel szaporítását. Az 59. pontnál vihart okozott *Dimitrijevic* felszólalása, amely szerint a város a korcsmárosok helyett fizeti az állami fogvasztási adót. A polgármester és a főszámvevő válasza után végül a kiadási költségvetést elfogadta a közgyűlés.

A bevételi költségvetés tárgyalása

Ezután megkezdődött a bevételi költségvetés részletes tárgyalása. A városi földesnél megállapítást írt, hogy a városhoz 778 katasztrális hold 1555 öl szántóföldje van. Lapzártakor a vita még folyik a költségvetés részletes megszavazására csak a késő esti órákban kerül sor.

és *Cvejánovics* Dusánál házkutatást akar tartani. Elment hozzájuk és közölte velük, hogy házkutatást tartanak náluk és figyelmeztette őket, hogy minden gyanus iratot semmisítsenek meg. A házkutatásoknál minden esetben résztvett *Alekszics* is, de tudomása szerint ő csak a könyveket nézte át.

A legális és illegális Narodna Odbhana

Nikolics Emil gyógyszerész azt vallotta, hogy 1914. augusztusában házkutatás volt nála. A házkutatásról előzőleg értesült *Mirkov* rendőrtől.

Jaksics Zsárkó védő: Igaz-e, hogy *Alekszics* felvétellel jelentkezett a Narodna Odbhanánál, de nem vették fel.

A tanu: A Narodna Odbhanának két féle szervezete volt Beeskereken: először csak titkosan, később legálisan működött. A titkos szervezetnek tagja volt *Alekszics* is, a legális szervezetbe azonban nem vették fel.

Brankovan Gyóka vendégfogó a következő tanu. Elmondotta, hogy nála is volt többször házkutatás, amelyben *Alekszics* is résztvett. A háboru után tagja lett a Nemzeti Tandemnek és letartóztatta *Alekszics*-et, akiről az egész városban azt híresztelték, hogy a magyarok besugója.

Rakics Gyorgye nyugalmazott vármegyei tisztviselő derűs jelenetek közben mesélte el, hogy a háboru kitörésekor Zagrebban volt, ahol letartóztatták és Beeskerekre szállították. Beeskereken nyolcz napon át hallgatta ki *Alekszics* Bogoljub és amikor ő tiltakozott ez ellen, a rendőrségen megkínózták.

Zavisics Jován nyugalmazott városi tisztviselő *Alekszics* elvált feleségének fivére is terhelő vallomást tett *Alekszics* Bogoljub ellen. *Alekszics* Bogoljub a tanu vallomására kijelentette, hogy az vele szemben elfogult, mert nővérétől elvált.

Miért akarta magyar szellemben nevelni a fiát Alekszics Bogoljub?

Sztajics Jován polgármester a következő tanu, aki átnyujtotta a járásbíróknak három okmányt, amelyet *Alekszics* sajátkezűleg írt. Az egyikben *Alekszics* azt írja, hogy gyermekét ne adják oda elvált feleségének, mert felesége politikailag kompromittált egyénnek tart tenné érintkezést, ő pedig magyar nemzeti érdekből akarja a gyereket felnevelni.

Podgarszki járásbíró: (*Alekszics* Bogoljubhoz) Elismerem Ön, hogy ezt az okmányt Ön írta?

Alekszics Bogoljub: Elismerem, hogy én másoltam le az ügyvédem által készített konceptust.

Dr. Ankics Bózsa *Alekszics* Bogoljub jogi képviselője bemutatott a járásbíróknak egy levelet, amelyet *Zavisics* Jován írt egy ismerősének. Ebben a levélben *Zavisics* azt írja, hogy miután ő is feljelentett a szerbek, ő is feljelentett más szerbeket.

Sipos Mihály beeskereki görögkeleti plébános kihallgatása következett, majd utána *Podgarszki* járásbíró a tárgyalást berekesztette és annak folytatását pénztelre tűzte ki.

Terhelő vallomások Alekszics Bogoljub ellen a beeskereki politikai pör tárgyalásán

Sztajics helyettes polgármester bemutatta *Alekszics* egy beadványát, amelyben a volt polgármester a szerbek ellen foglalt állást és azt írta, hogy fiát magyar nemzeti szellemben akarja nevelni

A háboru alatt Alekszics résztvett a beeskereki szerbeknél tartott házkutatásokban

Beeskerekéről jelentik: A beeskereki járásbíró nagy érdeklődés mellett csütörtökön tárgyalta dr. *Alekszics* Bogoljub volt polgármester rágalmazási pörét dr. *Matics* Misa ügyvéd ellen, aki egy politikai gyűlésen a volt polgármesterről kijelentette, hogy politikai multja nem tiszta.

A tárgyalás *Podgarszki* járásbíró előtt folyt le; *Alekszics* Bogoljubot dr. *Ankics* Bózsa, dr. *Matics* Misát dr. *Jaksics* Zsárkó képviselte.

Az első tanu dr. *Matics* Misa felesége volt, aki elmondotta, hogy az alatt, míg férje a temesvári börtönben volt, több házkutatást tartottak náluk. A házkutatásokban résztvett *Alekszics* Bogoljub is, aki összeszedte a lakásban talált szerb könyveket, köztük *A hazaszeretet* című könyvet is. Temesvárról egy izben levelet kapott férjétől, amiről tudomást szerzett *Alekszics* és már aznap megjelent nála és elkérte tőle a levelet, de később visszaadta. A házkutatások alkalmával *Alekszics* igen agresszíven viselkedett; dr. Deák rendőrfőkapitány, aki vele volt, sokkal mérsékeltebb magatartást tanusított.

Rakics Lázár munkáspárti igazgató elmondotta, hogy míg ő a harctéren volt, többször tartottak lakásán házkutatást, amelyekben *Alekszics* is résztvett. A házkutatás alatt szokajelvényeket és iratokat szedtek össze, amit elvitték. *Sztajics* Milán vendégfogó, a következő tanu, azt vallotta, hogy a háboru alatt nála is tartottak házkutatást dr. Deák és *Alekszics*. A házkutatás során *Alekszics* kis fiát behívta a szomszéd szobába és ott megkérdezte tőle, nem tudja-e, hogy az ezüst és aranypénzt hol tartják.

A kisfiu halála

Bogojevics Iván beeskereki pénzügyigazgató felesége elmondotta, hogy mikor férjét a háboru alatt letartóztatták, eljött hozzá *Mojics* lelkész fia, aki figyelmeztette, hogy semmisítsen meg minden gyanus iratot és könyvet, mert valószínűleg házkutatás lesz nála. Másnap elment dr. *Várady* Imréhez, akitől védelmet kért és *Várady* nagyon szépen és nemeslelkűen viselkedett vele szemben. *Várady*tól ment épen haza, amikor a lakásban ott találta *Alekszics*-et, aki férje iróasztala előtt állt, a többi szobában pedig rendőrök voltak. Nagyon megijedt és elsápadt, mire *Alekszics* így szólott hozzá: »Miért ijedt meg, talán ön is bűnös?« Összeszedték a la-

kasban talált könyveket és *Alekszics* kezébe került kisfia által rajzolt térkép is, amelyen Szerbia határa egészen Szegedig terjedt. *Alekszics*-et kérte, semmisítse meg a térképet, ő azonban azt felelte, hogy ezt nem teheti meg. Néhány nappal később őt és kisfiát letartóztatták, Sevkerinbe vitték, ahol internálták őket. A kisfia a sok szenvedéstől tüdőbajt kapott és meghalt.

Mi történt a templomban?

Momirszki Laza sekrestyést hallgatták ezután ki. *Momirszki* elmondotta, hogy *Alekszics* és dr. Deák főkapitány egy izben megjelentek a görögkeleti templomban. *Alekszics* azt mondta, hogy a Dániel-képet és egy régi 400 éves egyházi könyvet a templom átadhatna a vármegyei múzeumnak.

Matics dr. megkérdezte a tanut, hogy igaz-e, hogy bombát kerestek a templomban.

— Ezt nem mondták, de hallottam a városban, hogy az a hír van elterjedve, hogy a templomban bombák vannak.

Vladiv Milorád beeskereki városi tanácsos elmondotta, hogy a háboru alatt mint dobrovoljac harcolt a szerb hadseregben. A háboru után, mikor visszatért Beeskerekre, megtudta, hogy a beeskereki lakásán tiszszert tartottak házkutatást. *Alekszics* minden házkutatáson résztvett. A lakásán találtak polgári és katonai térképeket és egy kimutatást arról, hogy a Vajdaságban az egyes községekben hány szerb lakik. Az édesanyjától tudja, hogy mikor *Alekszics* ezt a statisztikát meglátta, azt mondta neki: »Ezért kötelek kap a fia«. A háboru vége felé megsebesült és hadifogságba esett. A magyarok haditörvénysek elé állították és halálra ítélték, az ítélet végrehajtására azonban már nem került sor, mert közben kitért a forradalom. Hazatérése után elment *Alekszics*hez és visszakérte tőle a lakásán lefoglalt könyveket. *Alekszics* néhányat visszaadott neki, a többi, mint kijelentette, Temesvárra a katonai parancsnokságra küldötték el.

A forradalom alatt megakarták lincselni Alekszics-et

Sztajics Pera nyugalmazott rendőrkapitány előadta, hogy mikor a háboru végére volt, átvette a rendőrkapitányság vezetését. Ugyanaznap elment a vármegyeházára és ott a kapu alatt nagy tömeget talált, amely izgatottan

ilyeneket kiáltott: »Itt az áruló Akaszszatok fel!« A tömeg közepén halottsápadtan észrevette *Alekszics*-et, rögtön rendőrököt hívott, akikkel nagynehelyen kiszabadította *Alekszics*-et szorult helyzetéből.

Jaksics Zsárkó védő (a tanuhoz): Milyen szerepe volt *Alekszics*nek a háboru alatt a szerbekkel szemben?

A tanu: Az volt az általános vélemény, hogy nagyon csunya szerepet töltt be. Sokkal rosszabb volt a magyar rendőröknél és besugása alapján igen sok szerbet tartóztattak le.

Alekszics Bogoljub: Ki terjesztette rólam ezeket a híreket?

A tanu: Azt nem tudom.

Alekszics Bogoljub: Igaz-e, hogy maga egyizben mondta nekem, hogy *Matics* az, aki ezeket a híreket terjeszti?

A tanu: Ezt soha nem mondtam.

Sztajics Pera ezután elmondotta, hogy amikor Deák a rendőrkapitány iróasztalát kinyitotta, talált benne egy előterjesztést a szerb intézmények ellen és több iratot. Ezeket az iratokat veje, *Jovanovics* Emil elkérte tőle és átnézte őket. Az iratok között talált egyet, amely *Alekszics* fogalmazványa volt.

Mirkov Dusán nyugalmazott rendőr elmondotta, hogy 1914. augusztusában megtudta, hogy a rendőrség *Nikolics*

Letartóztatták a belacrkvai pénzügyigazgatóság három tisztviselőjét

A Glavna Kontrola vizsgálóbiztosa közel egymillió dinár hiányt állapított meg a belacrkvai járási pénzügyigazgatóságnál

Belacrkváról jelentik: A belacrkvai járási pénzügyigazgatóság új főnöke, *Dimitrijevic* Dragoljub két hónappal ezelőtt, amikor hivatalát átvette, jelentést tett a Glavna Kontrolának, hogy a pénzügyigazgatóságnál rendtelenségeket észlelt, mire a Glavna Kontrola megbízta *Csezamilac* Iliját a pénztár és a könyvek átvizsgálásával.

A vizsgálatról *Csezamilac* jelentést tett a Glavna Kontrolának, mely megkereste a belacrkvai ügyészséget, hogy *Svalov* József, *Dragomonovics* Iván és dr. *Banerle* Béla tisztviselőket tartóztassák le. Az ügyészség megkeresésére a

rendőrség letartóztatta a tisztviselőket, akik a Glavna Kontrola szerint helytelen könyvelés és egyéb mulasztás folytán közel egymillió dinárral károsították meg az államkincstárt. A letartóztatott tisztviselők a vizsgálóbíró végzése ellen a vádtanácshoz felebbezték, amely azonban helybenhagyta a vizsgálati foglaltságot.

Smyrna és perzsapamut

valamint az összes kézimunkakellékek legelőcsöbbsen

Klein Jenőnél

Novisad, Vel.-Bečkerek és Senta

Bonyodalmak Mussolininak a béke-revizio mellett tett nyilatkozata miatt

A francia közvélemény azzal vádolja az olasz miniszterelnököt, hogy a volt központi hatalmak taborába ment át — A félhivatalos francia lapok élesen támadják Mussolinit — „Jugoszlávia, Románia és Csehszlovákia semmiesetre sem járulhatnak hozzá bármilyen határkiigazításhoz“

A sajtó erélyes lépéseket kíván a francia kormánytól

Párisból jelentik: Mussolininek az a nyilatkozata, amit a legutóbb a *Daily Mail*-nek adott, francia politikai körökben nagy izgalmat kelt.

Azzal vádolják Mussolinit, hogy a békeszerződések fenntartásának kérdésében a volt központi hatalmak taborába ment át.

Remélik, hogy Rómából erre az interjura cáfolat fog érkezni. Miután azonban csak interjurál van szó és nem felelős és nyilvános nyilatkozatról,

nem tartják valószínűnek, hogy a francia kormány Rómában lépéseket tenné.

Az ügynek francia felfogás szerint nagy elvi jelentősége van, mert Mussolini állásfoglalása Németországot és a többi legyőzött államot valósággal felbuztatja arra, hogy a maguk részéről a szerződések szentségét és sérthetlenségét kétségbe vonják.

A francia sajtó igen élénken foglalkozik az ügygel. A *Temps* vezércikkben foglalkozik Mussolini nyilatkozatával és kiemeli abból Olaszország békekészségének hangsúlyozását, amelyet a józan ész szavának és értelmes beszédnek mond. A vezércikk méltánylással említi meg Mussolininek az olasz-jugoszláv viszonyról tett kijelentését is. Kétségtelen — írja a *Temps* — hogy a jelenlegi enyhülés nagyon figyelemreméltó, de még nem elegendő.

Sajnálatos, hogy az olasz kormány nem mutatott nagyobb készséget a Beograd és Róma közötti tárgyalások megindítására, ami a félreértések elkerülésének legbiztosabb módja.

Ha igaz is — folytatja a lap — hogy ez a megegyezés nagyrészt Beogradtól függ, viszont az is igaz, hogy Jugoszlávia mielőtt végkép határozna jövője felől, biztonsága érdekében szükségesnek tartja, hogy megnyugtató nyilatkozatot kapjon Olaszország balkáni terveiről, különösen a tirani szerződés óta. Kiemeli ezután a vezércikk Mussolininek nyilatkozatát a Népszövetség esetleges közbelépéséről az olasz-jugoszláv viszony tekintetében és ezt a lap igen szerencsésnek tartja.

Mussolini nyilatkozatai Magyarországra vonatkoznak

— írja a *Temps* — és Középeurópában bizonyára igen élénk kommentárokat fognak alkalmat adni. Érthető — folytatja a lap — hogy Mussolini a Bethlennel kötött egyezmény értelmében védelmébe veszi Magyarországot úgy, amikor azonban azt hangsúlyozta, hogy a békeszerződések szentségének elve nem lehet akadály annak, hogy azokon változtatásokat eszközöljenek, ezzel olyan tételt védelmez, amely bizonyos körülmények közt Olaszország érdekei ellen volna. Igaz, hogy Mussolini megkülönbözteti a magyar és az olasz-osztrák határ vonalát, de az ő tételé általában szempontból nagyon veszedelmes. Az új Európa jogi alapját azok a szerződések adják meg, amelyek a szövetségesek győzelmeként kötöttek.

A békét csak a meglévő szerződések alapján lehet fenntartani és ezekben változtatást a részletekben csak az összes államok közös megegyezése alapján lehetne végrehajtani.

Ha az egyik szerződéshez hozzányúlunk — írja a *Temps* — ezzel kérdésessé tesszük a többi szerződéseket is, már pedig a mi a trianoni szerződést illeti, Mussolininek tudni kellene, hogy

sem Jugoszlávia, sem Románia, sem Csehszlovákia semmiesetre sem járulhatnak hozzá a jelenlegi határok bármilyen megváltoztatá-

sához, mert a határok közös megvédése a kisantant létalapja.

Érdeklődéssel várjuk — fejeződik be a vezércikk — hogy milyen kommentárokkal fogják kísérni ezek az országok

Mussolini nyilatkozatát.

Megszólalt csütörtök reggel a félhivatalos *Petit Parisien* is, amely gúnyosan felfeti azt a kérdést, mi történt, hogy Mussolini, aki Albániát Olaszország

igája alá hajtotta, egyszerre felfedezi magában a nemzeti elv szentségének védelmezőjét. Ezzel a lépésével — írja a lap —

Mussolini nagyon veszedelmes útra tévedt, mert ha következetes akar lenni, nem tagadhatja meg Ausztriának azt a jogát, hogy csatlakozzék a német birodalomhoz és módosítsa a Erenner-határt.

Hogyan képzele ezek után Mussolini a neptuni szerződés ratifikálását? — veti fel a kérdést a *Petit Parisien*.

A *Volonté* szerint »Mussolini egy szép napon borzasztóan meg fogja banni szülyos elővigyázatianságát«, az *Echo de Paris* pedig azt írja, hogy a francia kormány remélhetőleg a legelősebben vizsgálja fogja utasítani Mussolini nyilatkozatát.

A Népszövetség két polgári szakértőt küldött ki Szentgotthárdra

Külön kijelöltek két vasuti szakértőt is a szentgotthárdi ügy aktáinak tanulmányozására

Párisból jelentik: Az *Information* értesítése szerint:

a Népszövetségi Tanács által a szentgotthárdi ügy kivizsgálására kiküldött bizottság elhatározta, hogy két polgári szakértőt küld ki a helyszínére

és megkereste a Népszövetség állandó szaktanácsát, hogy jelölje ki ezt a két szakértőt. Ez már meg is történt, úgy hogy

a két szakértő szombaton utazik

Genéből Szentgotthárdra.

de nemcsak ott, hanem a *rátóti vasúti-lomboson is el fog járni az ügy felderítése érdekében.*

Ezzel egyidejűleg a hármas bizottság a Népszövetség illetékes szakértőt is megkereste, hogy jelöljenek ki a vasuti vámkérdésben jártas két tagot, akiknek ez lesz a feladatuk, hogy megvizsgálják a magyar kormány által rendelkezésre bocsátott okmá-

nyokat.

Ez a két vasuti szakértő csak abban az esetben utazik Szentgotthárdra, ha a magyar kormány által előterjesztett akták nem adnak teljes felvilágosítást és helyszíni szemle szüksége merül fel.

A hármas bizottság két-három héten belül várja a szakértők jelentését

és ennek beérkezésekor husvét után il össze Párisban, hogy meghozza döntését.

Halálra roncsoltak a kerekek egy inast a szubotici Rottmann-gyárban

A gépszij a kerekek közé dobta a szerencsétlen fiatalembert, akit a lendítőkerek összemorzsolta — Drámai jelenetek a gyártelep udvarán

A szubotici *Rottmann* vasútgyár Cara Lazara-utcai gyártelepén csütörtökön megrázó munkástragédia játszódott le. Dél előtt tíz óra tájban a gyár géptermben

a kerekek közé került Bandin Milos tizennyolcéves inas, akit az egyik hatalmas lendítőkerek összelépett,

ugyhogy a segítségére siető társai csak bronzmáshoz összeroncsolt holttestét szedték ki a kullók közül.

A halálos szerencsétlenség a gyártelep udvarának hátsó részében lévő gépteremben történt. Reggel a munka rendesen megindult a gyárban. Tíz óra tájban a gépteremből jelentették, hogy a transzmissziós szij megtárgult és kiüljenek valakit, aki a szíjat összebb húzza. A gépmester nem volt a teremben és a munka elvégzésére *Bandin Milost* küldték ki, aki két éve van a gyárban, ahol nagyon szerették a szimpatikus, törekvő, szorgalmas és eszes fiatalembert. Bandin Milos szerszámokkal a kezében a gépterembe ment, ahol rajta kívül két fiatal inastársa tartózkodott. Bandin munkához látott és összebb tüzte a gépszíjat, közben jókedvűen beszélgetett társaival. Mikor a munkát bevégezte, hozzá készült, hogy a szíjat a dinamó és a transzmissziós keréken elhelyezze. Bekapcsolták a motort és a kerekek megindultak. A szij lassan tekeredett felfele és a széles szallag, amely Bandin előtt lógott le,

hirtelen magával rántotta a fiatalembert, aki elvesztve lélekienlétét, gőrcsösen megragadta a szíjat, amely telemléte a magasba és egy nagy kerék külől közé dobta.

Velőtrázó sikoltás hallatszott és a teremben tartózkodó inasfiuk ijedten futottak ki az udvarra és jelentették a szerencsétlenséget. Leállították a gépeket, a telepen megállt a munka, a munkások a szerencsétlenség színhelyére futottak. *A kerék külől között éleketlenül csúngolt le Bandin teste.* Lenyúlték a tragikus sorsu munkást, akiknek

esontjait valósággal összemorzsolta a kerék. Halálát hátgerinc-törés okozta.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a rendőrséget, azonban *Mázies Andrija* és *Turanov Lázár* rendőrkapitányok jelentek meg a helyszínen. Kihallgattak több munkást, de a két a teremben tartózkodó inasgyereken kívül senki se tudott felvilágosítást adni a szerencsétlenség lefolyásáról. A szerencsétlenül járt *Bandin Milos* két inastársát a rendőrségre kísérték, ahol kihallgatták őket. Az inasok elmondták, hogy *Bandin* véletlenül került a kerekek közé és nem igaz, hogy játék közben esett oda. A szerencsétlenségről közösen értesítették *Bandin* Halasi-szőlőkben lakó szüleit. Szívtéptő jelenetek játszódtak le a gyártelepen, amikor a szerencsétlen fia-

talembert édesanyja odaérkezett.

Az öregasszony jajveszékelve követelte, hogy mutassák meg neki fiát, akiről csak azt tudta, hogy megsebesült.

Az anyja többször az ajtó felé rohant, amely mögött a holttest feküdt, de belépését megakadályozták.

Drámai pillanat volt, amikor a mentők fekete lepellel letakarva kihozták a fiu holttestét. Édesanyja ott állt a hullakocsi mellett és mikor a hordágyat megpillantotta,

o'arohant és le akarta tépni a lepellel, amely a testet eltakarta.

A fájdalomtól valósággal örvendő asszonyt a mentők fogták le, amíg a hullahtas kocsi el nem távozott. *Bandin* Milos holttestét a görögkeleti temető hullaházába szállították.

Egy kocsirakomány iratot foglaltak le három szubotici egyesület irodáiban

Csütörtökön egész nap folyt a Nada, Szretya és Bácska egyesü etek letartóztatott vezetőinek kihallgatása

Szuboticián nagy szenzációt keltett, hogy az ügyesség utasítására *Szređan* letartóztatották a Szretya, Bácska A., Bácska B. és Nada temetkezési és kiházasító egyesületek vezetőseinek hat tagját: *Kujundzsics* Gyula tanítót, *Delics* Kálmán volt városi irodafőnököt, *Mullinger* Józsefet, a Városi Takarékpénztárnak főtiszviselőjét, *Peresics* Simon volt végrehajtót, *Szévics* István nyugalmazott vasútgazgatósági osztályfőnököt és *Kujundzsics* Márkó nyugalmazott városi irodafőnököt. A letartóztatás, mint megtörtént, összefüggésben van *Berics* kereskedelmi minisztériumi inspektornak a szubotici temetkezési egyesületek ellen folytatott vizsgálatával, melynek során a Nada, Szretya és Bácska ügykezelése körül bűnös visszaélések kerültek napvilágra.

A letartóztatott igazgatósági tagok kihallgatását már szređán megkezdte *Sztójanovics* Radován vizsgálóbíró. Csütörtökön a kihallgatásokat folytatták, de egyelőre nem történt még döntés a letartóztatottak további sorsa felől.

Mázies Andrija rendőrkapitány csütörtökön részletes megheszélést folytatott *Gálics* Bogdán államügyessel és *Sztójanovics* vizsgálóbíróval és a tanácskozás értelmében

házkutatást rendeltek el a három egyesület irodájában.

Csütörtökön kora délelőtt kezdődött meg a házkatatás. A detektivek először a »Bácska« temetkezési egyesületnek a Pasiceva-utcai Jugo-Agentura irodájában levő helyiségében jelentek meg és lefoglalták az összes könyveket. Az iratokat kocsin vitték tovább és a »Sze-

nyer egyesületnek a Milekics-palotában levő irodájába mentek, majd a könyvek lefoglalása után a *Nada* elnökének, *Kujundzics* Márkó korezmárosnak a Margit-malommal szemben levő lakásán tartottak házkutatást és itt is lefoglalták az iratokat.

A három egyesületnél lefoglalt könyvek és iratok megtöltötték egy kocsit.

A lefoglalt könyveket az ügyészségre szállították. A hatalmas anyag áttanulmányozása több hetet fog igénybe venni.

Munkatársunk beszélt *Mázics* Andrija rendőrkapitánnyal, aki közölte, hogy a rendőrség mindeddig az ügyészség utasításai alapján járt el és eddig nem történt intézkedés arra nézve, hogy a nyomozást, vagy a könyvek tanulmányozását a rendőrség végezze, mert az egész ügy az ügyészség kezében van.

Az államügyészségen nyert értesüléseink szerint a lefoglalt könyvek átvizsgálását hamarosan megkezdik és kihallgatás végett az egyesületek tagjai és funkcionáriusai közül többeket megidéznek.

A könyvek áttanulmányozása után fog az ügyészség vádiratot készíteni a vezetőségi tagok ellen.

Az Első Jugoszláv Temetkezési Egyesület aktáit *Makszimovics* Szeptiszláv államügyész tanulmányozza és ebben az ügyben a napokban szenzációs fordulat várható.

Izgalmas közgyűlés Sztarakanizsán

Vihar a polgármester fegyelmije körül

Sztarakanizsáról jelentik: Sztarakanizsa város képviselőtestülete csütörtökön délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen *Tatics* Alekszander polgármester helyettes elnökölt. A rendkívüli közgyűlés viharos lefolyású volt.

A napirend első pontján a tisztviselő-redukció kérdése szerepelt. Dr. *Batta* Péter indítványozta, hogy a város husz tisztviselőt bocsásson el, ami évi hatszáz ezer dináros megtakarítást jelent. A képviselőtestület *Batta* dr. indítványának letárgyalását az új polgármester megválasztásáig elhalasztotta.

Néhány lényegtelenebb pont letárgyalása után nagy vihart keltett *Prohászka* István és társainak indítványa. *Prohászka* kérik az iránt tettek előterjesztést, hogy *Dolinka* Vászó polgármester és *Till* Ferdinánd pénzügyi tanácsnok ellen a fegyelmi vizsgálatot haladéktalanul folytassák le. A közgyűlési teremben az indítvány felolvasása után *örösi lármá* keletkezett. A szavazás megejtése után az indítványt a bizottságok elé utalták. A jogi, gazdasági és pénzügyi bizottságok hosszabb tanácskozás után kihirdették határozatukat, amely szerint a fegyelmi vizsgálatot, szükségtelen tehát, hogy ebben a kérdésben a közgyűlés is határozatot hozzon.

Halálos szerencsétlenség a csókai vasútállomáson

Szentáról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt szerdán délután a csókai vasútállomáson.

Jakovljevi Milán csókai gazda számára egy cséplőgépet érkezett. A gép kiemelését végző munkások segítségül hívták a közelben tartózkodó *Nyárádi* János volt pénzügyőr, aki az egyik emelőrudat segített tartani. A súlyos gép egyensúlya azonban felbillent és két méter magasból lezuhant és mag alá temette a szerencsétlen pénzügyőt. *Nyárádi*, akinek a koponyáját valóságos összelapította a cséplőgép, szörnyethalt.

Csütörtökön délután háromtagú bizottság szállott ki a helyszínre: dr. *Moszkovits* velükikindai ügyész, dr. *Francics* törvényszéki orvos és dr. *Nagy Imre* csókai orvos, akik megállapították, hogy a szerencsétlenséget senkit nem terhel felelősség.

Nyárádi János, a szerencsétlenség áldozata huszonhat éves volt, özvegye és két gyermek maradt utána.

Eltemették Bianchini Jurajt

A kiváló államleírni holtestét Splitből hadihajón születési helyére vitték

Splitből jelentik: Óriási részvét mellett, nagy gyászpompával kísérték csütörtökön utolsó útjára *Don Bianchini* Jurajt, volt helyettes miniszterelnököt, a dalmáciai jugoszláv mozgalom tekintélyes vezéralakját. Az egész város fekete zászlókkal volt fellebögözve. A holtestet a régi városháza nagytermében ravatalozták fel és a Szokol és a Jadranszka Sztrazsa tagjai adtak őrséget a ravatal mellé, amelyet ezrekre menő tömeg keresett fel.

A gyászszertartás délelőtt kilenc órakor kezdődött és azon *Öfelsége* Alekszandar király képviselőjében *Prica* admirális, a kormány részéről pedig *Sztankovics* Szvetozár vett részt. A holtest

beszterelése után a gyászmenet a városon keresztül a kikötőbe vonult, ahol a koporsót az Orao nevű hadihajón helyezték el, amellyel elszállították a holtestet a Hvar-szigetén levő Sztarigrad városkába, Bianchini születési helyére, ahol örök nyugalomra helyezik.

A kikötőben a kormány nevében *Sztankovics* Szvetozár földművelésügyi miniszter mondott búcsuzót, majd a Jadranszka Sztrazsa, az Ujságíró Egyesület, a tartományi kormány, a cseh-szlovák követség és több egyesület nevében búcsuztatták a halottat. Amikor a hadihajó Bianchini koporsójával elindult, a spliti kikötőben ágyulövés dördült el.

Négyszázhuszezer dináros nyugtát hamisított egy bánati földbirtokos

Okirathamítás és hamis tanuzásra való felbujtás miatt letartóztatták Baics Vladisko vrbicai földbirtokost

Nagy feltűnést keltett néhány hónappal ezelőtt, hogy *Szemes* Sándor novakanizsai földbirtokos büntető feljelentést tett *Baics* Vladiskó vrbicai földbirtokos ellen család, okirathamítás és hamis tanuzásra való felbujtás miatt. Az ügy előzménye az volt, hogy *Szemes* eladott Baicsnak 110 hold földet negyven vagyon buzáért, amelyet Baics három tételben tartozott leszállítani, vagy napi árárt készpénzben lefizetni. Baics az első részletet le is fizette a Novakanizsai Központi Takarékpénztárnál, ahol erről nyugtát kapott. A fennmaradt tartozására Baics váltót adott a banknak azzal a szerződésben foglalt kikötéssel, hogy a fizetési kötelezettségek pontosan nem tartása esetén a váltókat a bank dr. *László* Dezső novakanizsai ügyvédnek adja ki peresítés végett. 1927. évi augusztus 21-ikén *Szemes* figyelmeztetett Baicsot, hogy másnap esedékes a fizetés, Baics kérte *Szemes*-t, hogy jöjjön ki az ő tanyájára, majd ott fizeti ki az esedékes tartozást.

Szemes el is ment és a tanyán Baics egy szobában, ahol nem volt senki, odaadott neki tizezer dinárt azzal, hogy a többi másnap a bankban kifizeti. Másnap Baics nem ment be a bankba, mire *Szemes* dr. *László* útján peresítette a váltót és azonnal biztosítási végrehajtást fogantatott. A végrehajtás alatt dr. *László*-hoz odament *Torontál* Ádám mun-

kás és azt kérdezte *László*-tól, hogy miért foglalnak, hiszen Baics már kifizette *Szemes*-t. A földbirtokos mutatta neki és a többi munkásnak a nyugtát és pálinkát is ittak áldomásnak. A fizetés *Plavics* Rada és *Nova* Tekasev tanuk előtt történt.

Ennek alapján tette meg *Szemes* Baics ellen a büntető feljelentést. Bajcsot letartóztatták, de később a vádlónács szabadlábrahelyezte.

A polgári per folyamán azonban súlyosan kompromittáló adatok derültek ki Baics ellen. A felmutatott négyszázhuszezer dináros nyugtaról, a zagrebi kémiai laboratórium megállapította, hogy az hamis. Egy régebbi (1926-os) nyugtaról levágták a dátumot és más gépen írták rá az újat. *Szemes* Sándor ekkor *Radulov* esendörörnagyhoz fordult, hogy indíton nyomozást ebben az ügyben és hó tizenhatodikán *Radulov* őrnagy és *Perics* Radován crnabari őrmester ki- szállt a helyszínre és a terhelteket beidézte a község házára. A tanuk a bizonyítékok sulya alatt bevallották, hogy ők nem látták soha, hogy Baics pénzt adott volna *Szemes*-nek. Vallomásukat azért tették, mert Baics mindkettőjüknek tíz-tizezer dinárt ígért ezért. A két hamis tanut, valamint Baics Vladiskót még aznap bekisérték *Velikakikindára* az ügyészség fogházába. Az eljárás folyik ellenük.

Ásóval leülöttek a nagybátyjukat

Három verusicsi testvér bűnügye

A szubotocai törvényszéken csütörtökön *Paylovics* István törvényszéki elnök három testvér: *Mlinkó* György, *Mlinkó* Pera és *Mlinkó* Jócó verusicsi földművelők bűnügyét tárgyalta. A három testvér 1927. április 4-ikén nagybátyjukat, *Breár* Károly verusicsi gazdalkodót vasvillával, ásóval és kapával súlyosan megverte.

A tárgyaláson *Mlinkó* György elsőrendű vádlott előadta, hogy a kérdéses napon ő és két fivére a buzaföldön tartózkodtak, amikor *Breár* Károly a szállásról kocsijával, amelyen kukoricaszár volt, Szubotocára hajtott. Miután látták, hogy *Breár* az ő buzával bevett szántóföldjükön halad keresztül, figyelmeztették, hogy ezt ne tegye. Ugyanaznap délután *Breár* visszajött az ekkor már üres szekérrel a városból, hogy visszaterjen szállására. *Breár*on kívül a kocsi volt még a gazdalkodó leánya, *Anna* és egy rokonuk, *Pavhikovics* Mária is. A három *Mlinkó* fivér és *Breár* között ekkor szóváltásra került a sor, mert *Mlinkó*-k szerint *Breár* megint a buzára hajtott. A vádlott azt mondta, hogy *Breár* szidalmazni kezdte őket, kezébe kapott egy vasvillát, leugrott a kocsiról és fenyegetően közeledett feléje a vasvillával.

— Én öt lépést hátráltam — mondta a vádlott — és *Breár* pedig jött a vasvillával felém. Ekkor fivérem, *Jócó* egy ásót ragadott fel és segítségemre sietett. Közben én és *Breár* egészen közel kerülünk és nekem sikerült elvenni

vakat és durván kérdőre vonta őt, hogy miért hajtott a buzaföldre. Fenyegették, mire ő leugrott a kocsiról, kezében a vasvillával, amit *Mlinkó* György elvett tőle és *Mlinkó* Jócó ásóval a fejére vágott, úgyhogy előtörtte a vér.

Mlinkó Anna és *Pavlicsek* Mária hasonlóan adták elő az esetet. A bíróság dr. *Perazics* Bozsidar törvényszéki orvos szakvéleményének meghallgatása után, aki *Breár* Károly sérüléseit ismertette, meghozta az ítéletet, amely szerint mind a három vádlottat bűnsnek mondotta ki és pedig *Mlinkó* Györgyöt testi sértés vétségében, *Mlinkó* Pérot becsületesértés vétségében és *Jocót* súlyos testi sértés bűntetésében. *Mlinkó* Györgyöt egy havi fogházra, Pérot négyszáz dinár fő és kétszáz dinár mellék-büntetésre, míg *Jocót* hat havi börtönre ítélte a bíróság. Ugyancsak kötelezte a bíróság mindhárom vádlottat egyetemlegesen, hogy a sértettnek haterzer dinár kártérítést fizessenek. *Gajics* Bogdan ügyész súlyosbításért felebbezett. *Mlinkó* György és Péro megnyugodtak az ítéletben, míg *Jocó* felebbezett.

HIREK

— Elhalasztották a szubotocai radikális párt kerületi konferenciáját. A szubotocai radikális párt vasárnapra kitűzött kerületi konferenciáját, mint ismeretes, *Sztankovics* Szvetozár földművelésügyi minisztert is várták. Miután azonban a miniszter jelenleg az elhunyt *Kocics* Vajko postaügyi miniszter teendőit is ellátja és ebből kifolyólag vasárnap Zagrebba kell utaznia, a kerületi konferenciát elhalasztották.

— Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenti: Változókéony idő várható, az eső csökkenésével, meglehetősen nyugati szelekkel és további hősiylelssel.

— A petrovoszelői iskolaszék tanítói lakásokot épít. A petrovoszelői iskolaszék legutóbbi gyűlésén az évi költségvetést tárgyalta. A költségvetés évi összege 283.627 dinár. Az iskolaszék határozatot hozott, amelynek értelmében évi ötvenezer dinárt tanítói lakások építésére irányoz elő.

— Megverte a rendőrt. Noviszadról jelentik: Szubotocai Szjizka *gavrinovcei* földműves még a múlt évben tetlelesen bántalmazta *Nesztorovics* Milan noviszadi rendőrt. A noviszadi törvényszék a csütörtöki tárgyaláson felmentette *Szubotocsot*, mert bebizonyosodott, hogy tettét részeg állapotban követte el.

— Nagy tűz a buenos-airesi kikötőben. Buenos-Airesből jelentik: A kikötő központi dockjában nagy tűz ütött ki. A száz méter hosszúságú főfront lángokban áll és több gabonarakta is pusztult el. Idáig még nem sikerült a tűzvészt megfékezni.

— Bécsi marha- és sertésvásár. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelénese a március 29-iki pótvásárról.) Felhajtás 477 darab szarvasmarha, irányzat lanyha, 164 zsirsertes, 645 huszsertés, az irányzat változatlan.

Bécsből jelentik: Az ottakringi kerület egyik bércsarnójában csütörtökön szörnyű családi dráma játszódott le. A pletyka halálba kergetett egy fiatal asszonyt, aki három gyermekét is magával vitte a halálba. *Molik* Adél huszonkilencéves varrónő három gyermekével, hét és három éves leányával, valamint öt éves fiával együtt megmérgezte magát, úgyhogy kinyitotta a gázcsapot és mire rájuk találtak, mind a négyen meghaltak.

A megrendítő tragédiának az az oka, hogy a szomszédasszonyok pletykáltak a fiatal özvegyasszonyról, aki keserves munkával kereste meg a kenyeret mint varrónő a maga és gyermekei számára, azonban még így is nyomorgott. A bérház gondnokának és bizalmi férfinak megesett a szive a szerencsétlen asszonyon és gyűjtést indított javára a ház lakói között és ezért a szomszédok azzal gyanúsították meg az özvegyet, hogy viszonya van a házgodnokkal. A szerencsétlen asszony, aki nagy nyomora miatt amúgy is el volt keseredve, nem bírta elviselni ezt a pletykát és ezért gyermekeivel együtt a halálba menekült.

— Dr. Hirth Ferenc ellen megszüntették az eljárást. Báró Braun Oszkárné megbízásából dr. Kovács Károly szubotocai ügyvéd uzsora vétsége miatt büntető feljelentést tett dr. Hirth Ferenc szubotocai ügyvéd ellen. Dr. Hirth a vizsgálóbírónak a vizsgálatot elrendelő végzése ellen felfolyamodással élt a vádtanácshoz. A vádtanács a felfolyamodásnak helyt is adott és a vizsgálóbíró végzését elutasította. Ez ellen ugy az ügyész, mint dr. Kovács felfolyamodással éltek. A noviszadi felelőbírói bíróság a napokban tárgyalta ezt az ügyet és mindkét felfolyamodást elutasítva, büncselekmény hiányában jogerősen megszüntették az eljárást dr. Hirth Ferenc ellen.

— Végrelegesen egyesítették a noviszadi és oszijekai színházakat. Noviszadról jelentik: Grol Milán közoktatásiügyi miniszter szerdán kelt rendeletében végrelegesen döntött a noviszadi és oszijekai színházak egyesítése tárgyában. Eszerint az egyesített két színház a meglevő leltárak felhasználásával fog működni és az 1928—1929. évi költségvetésben az egyesített színházak megfelelő szubvenciót fognak kapni, amely azonban kizárólag a művészi és technikai személyzet javadalmazására fordítható. Az egyesített színházak személyzeti kiadásai nem haladhatják meg a havi 62.000 dinárt. Minden más kiadás a bevételekből és egyéb jövedelmekből (vadász, tartományi segélyekből) fizetendő. A két színház intendánsává, az oszijekai színház eddigi intendánsát, Konjovics Pétert nevezte ki a miniszter, míg dr. Vojnovics Branislavot a közoktatásiügyi minisztérium művészeti osztályaiba osztották be szolgálatra. Ugyanígy nyert elintéztést a szarajevói és spliti színházak egyesítése is.

— Nagy felhőszakadás Noviszadon. Noviszadról jelentik: Csütörtökön délután nagy felhőszakadás vonult át Noviszadon. Olyan hatalmas víztömegek zúdultak le, hogy a vízlevezető csatornák megteltek és a víz előtörtte az uccákat és a mélyebben fekvő lakásokba is behatolt. A lúzlóság a veszélyeztetett helyekre szivattyúkkal vonult ki, hogy a pincékbe és lakásokba behatolt víztömegeket levezesse. A kár igen nagy.

— Történelem kis történetekben. A Bácsme gy ei Napló vasárnapi mellékleteinek közkelettelé vált új rovata azt a célt szolgálja, hogy a történelmi ismeretek körét bővítse s adatokat szolgáltatson a világhistoria szereplőinek jellemének megismeréséhez. Az április elsejei (vasárnapi) számban különösen érdekes lesz ez a rovat. A vasárnapi számban még a következő állandó rovatok várnak közlésre: Tere-tere, Kozmetika. Színházi kis tükörben Mi a különbség a francia és német színpad között. A vak tenorista emlékiratai. Duce fiatalsága. Mindennap. A gépember. Debreczeni József cikke. Szerkesztői üzenetek. A Könyv — Film — Rádiórovatban amerikai kritika Kosztolányi Pezsről. Szerelmi regények alkonya. Happy end. Az író is ember rovatban Beszélgetés Latkovics Riszto beogradi költővel. A beteg film. Könyvismeretése.

— A Századunk társadalomtudományi szemlé ezévi második száma a napokban hagyta el a sajtót, különösen gazdag és érdekes tartalommal. A februári szám tartalmából kiemelkedik Vámbéry Rusztem tanulmánya, mely arra a kérdésre igyekszik megadni a választ, hogy van-e haladás. Végső megállapítása szinte eszméi hatóerők mindent megelőző fontosságát emeli ki. M. Pogány Béla Barresnek, a francia nacionalizmus megalapítójának pályafutását vizsgálja. Az előbbieknél nem kisebb szenzáció Veres Péter balzamuvárosi földmunkás válasza a Századunk körkérdésére, melyben a »Demokrácia válsága?» címen kérte fel olvasóit minél tágabb körben való nyilatkozattételre. Farkas Geiza, a finom eszéista, két cikkével szerepel. Kiemelkedik még Szakó Ambrónak, a kiváló vállálfilozófiai írónak Elmer Gantry című tanulmánya és Dóczy Sámuel szociálpolitikai tárgyú cikke. Igen élénkíti a számot a viták és észrevételek rovata és nagyszámú könyvismeretése, melyek közül különösen Kemény Gábor kritikáit kell kiemelnünk.

— A noviszadi görögkeleti szerb egyház új harangokat rendel. Noviszadról jelentik: Még 1916-ban elrekviráltak Noviszad valamennyi templomának harangjait. A görögkeleti püspöki templom összes harangjait felhasználták katonai célokra, ezenkívül elrekviráltak az almási templom harangjait is. A noviszadi szerb hitközség már évekkal ezelőtt akciót indított a harangok pótlására és azoknak beszerzésére adományokat is gyűjtött. A hitközség képviselőtestülete az elmúlt napokban elhatározta, hogy árcitítést ír ki a harangok beszerzésére és felszólítja az ország összes harangöntőit, hogy nyújtsák be írásbeli ajánlataikat. Az egyházközség úgy döntött, hogy a két templom részére, ugyanannyi számu és ugyanolyan súlyú harangokat szerez be, mint amilyeneket a háború alatt elvesztett. Dr. Dungverszki Gedeon és Dungverszki György nagybirtokosok értesítették a hitközséget, hogy a szülők által annakidőben ajánldékozott, de elrekvirált nagyharang helyett, ugyanolyan harangot készíttetnek a püspöki templomnak. A harangok beszerzése 300.000 dinárba fog kerülni.

MEGLEPETÉS! Szombat, vasárnap és hétfőn Korhecz Rudics-ucai üzletben.

— Orvos és ügyvéd sajtópere. Noviszadról jelentik: A noviszadi felelőbírói bíróság csütörtökön tárgyalta dr. Jojkics Vlada noviszadi orvos ügyét, akit a törvényszék ezerhatszáz dinár pénzbüntetésre ítélt, mert a noviszadi Narod című lapban rágalmazó cikket írt dr. Aradszki Mita noviszadi ügyvédéről. A felelőbírói bíróság a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

— Eljegyzés. Naschitz Terit, Naschitz Edwárd leányát Vrsacon eljegyezte Mandich Mile Skopljé.

— A budapesti itéő tábla a napokban foglalbrahelyezési kérelmével. Budapestről jelentik: Mint emlékeztetés, a törvényszék Töreky-tanácsa február 1-én hét évi fegyházra ítélte az emigrációból hazatért báró Hatvany Lajost és a védő szabadláhelyezési kérelmét a törvényszék elutasította. Az ügyben való további döntés halasztást szenvedett, egyrészt azért, hogy Hatvany védőt változtatott és dr. Baracs Marcell országgyűlési képviselőt bizta meg védelmével, másrészt a főtárgyalás jegyzőkönyvei és iratai is csak most készültek el. Most végre feltérjesszítették ezeket az iratokat az itéő táblához, amely a napokban foglalbrahelyezési iránti kérelemmel és egyben megállapítja a táblai tárgyalás napját is.

— Csehszlovákiában eltűnt egy Tiller-girl. Bécsből jelentik: A híres Haller-revü együttes fő attrakciójával, a Tiller-girlökkel Berlinből Csehszlovákián keresztül Bécsbe utazott. Utközben az egyik girl, a 17 éves Dolly nyomtalanul eltűnt. Rögton értesítették az összes határállomásokat és az egyik menaszner Bécsből még az északa folyamán autóval visszautazott Gmündbe, ahol Dollyt utoljára látták. A társulat kilenc kocsin tette meg az utat, úgy hogy Dolly eltűnését csak a bécsi pályaudvaron vették észre, amikor a megérkezés után az igazgató riportot tartott a személyzet felett.

Hajóközlekedés Noviszad és Kamenice között. Noviszadról jelentik: Április elsejétől kezdve a Noviszad és Kamenice között közlekedő hajóiratát új menetrendje a következő: Noviszadról hétköznapon 4.30, 5.30, 6.30, 8. és minden következő órában, vasárnap 5, 6, 7, 8 8.30 és minden következő fél órában. Hétköznapon este 8 óráig, vasárnap 9 óráig van hajóközlekedés. Kamenicáról hétköznap 5, 6, 7.15, 8.30 és minden következő órában, vasárnap 5.30, 6.30 7.30, 8.30, 9, 9.30 és minden fél órában 21.30 óráig közlekedik a hajó.

— Orvosi kinevezés. Beeskerekről jelentik: Dr. Klein József beeskereki orvost a hadügyminiszter a meljinai állandó tengerészeti katonai kórházhoz a belgyógyászati osztály főorvosává nevezte ki.

— Folynek a tanú kihallgatások a csaló vukovári ügyvédjelelt ügyében. Vukovarról jelentik: Dr. Schön Mavro bűnyűgyében dr. Malievac vukovári járásbíró csütörtökön folytatta a károsultak és a tanúk kihallgatását. A tanuvallomásokból kiderült, hogy dr. Schön nagyobb összeggel károsította meg Gabackos Szevan vrbani földbirtokost is, aki azonban eddig nem tett feljelentést, mert dr. Schön aránytalanul nagy kamatot fizetett a tőle kölcsönvett összegekre. A bíróság beidézte Gabackos földbirtokost, akit tanuként fognak kihallgatni. A bíróság elrendelte mindazoknak tanuként való kihallgatását is, akikről kiderült, hogy kölcsönöket adtak Schönnek. Csütörtökön délelőtt dr. Malievac Franjo járásbíró tisztázta a Heitner rumai gabonakereskedő kárára elkövetett csalás részleteit is. Néhány évvel ezelőtt Heitnernek egy Vukovár lakó nőroka meghalt és 175.000 dinárt kitevő vagyonát Heitnerre hagyta. Dr. Schön volt a hagyaték gondnok és őt bízták meg a vagyon értékesítésével. Dr. Schön értékesítette az ingatlanokat, de az összeget a maga céljaira fordította. Csütörtökön ismét több vukovári tekintélyes uriaszonyt hallgatott ki a járásbíró, akik beismerték, hogy Schönnek nagy összegeket becsatottak rendelkezésére, de a legtöbben nem is akarták kárukat bejelenteni és nem kívánták Schön megbüntetését. A tanúk és károsultak kihallgatása valószínűleg a jövő hét közepéig eltart.

— Bécsi gyermekkorús hangversenye Szubaticán. Az eseményekben gazdag hangversenyszerezőnek április 19-ikén ismét jelentős zenei eseménye lesz, amikor a Wiener Gesangsburchen néven ismert és méltán híres gyermekkorús fog vendégszerepelni a szubotocai Városi Színházban. A híres gyermekkorús még I. Lipót császár alapította és azóta mindig a császári kápolna énekkara volt. A forradalom óta a kitűnő kórús csak úgy tudták fenntartani, hogy világi hangversenyeket is rendeznek. Az öt-tizenhat éves gyermekekből álló kórús művészi kvalitás tekintetében mindiárt a sxtüsü kápolna világhírű énekkara után következnek és legtöbbször Berlinben a Beethoven-centennárium alkalmával rendezett ünnepeken kellett örjási feltűnést. A gyermekkorús szubotocai hangversenyén Haydn »Der Apotheker« című egyfelvonásos komikus operáját mutatja be és ezenkívül Schubert, Brahms, Mozart és Schumann-karácneket fog interpretálni Schnitt karnagy vezetésével. A nagy érdekesség koncert méltán megérdemli a legteljesebb érdeklődést.

Nem nyirják a fákat

(Panaszos levél)

Kedves Szerkesztő ur, nem tudom mit vétett a mi uccánk az igen tisztelt városi főkertész ellen, de már évek óta elhanyagolják a Trumbičova utcát. Sőt felje se néznek, gondosan elkerülik minden tavasszal és ha a fák nem is nőnek az égig, az ablakot mégis elborítják és elfogják azt a kevéské világosságot, amivel meg lehetné takarítani a nagy villanyzámlát. Már kora délután fel kell gyújtani a villanyokat, mert az ágas-bogas akácok, boglyas koronákkal gondosan kirekesztik a napfényt. Most még csak március végét járjuk, de mi lesz itt a nyáron, ha kihajtanak a rügyek és lombosodnak a fák? Ezzel kapcsolatban azt is bátorkodom megkérdezni: mért hagyták abba a szépen induló gyevesítést? Egyidőben minden szubotocai háztulajdonost hatóságilag kötelezték arra, hogy a háza előtt gyeppágyat létesítsen. Így némileg elviselhetőbbek voltak a rettenetes por-felhőkötől elárasztott uccák, a port lekötötték és az ucca képét is kellemesebé tette az úde zöldpázsit. Nem ártana ismét felújítani ezt a rundleletl Tisztelettel: egy olvasó.

— Stresemann válaszol Poincarének. Berlinből jelentik: Stresemann külügyminiszter a külföldi sajtó részére fogadtatást rendez és ez alkalommal válaszol Poincaré bordeauxi beszédére. Lehetséges, hogy ez alkalommal kitér a genfi leszerelési tárgyalások fiaskójjára is és állást fog foglalni a leszerelés kérdéscében.

— Szurkálásért egy évi börtön. Noviszadról jelentik: Dimitrov Nikola noviszadi földmives veszekedés közben késsel összeszurkálta Tikos Péter földmivest. A noviszadi törvényszék csütörtökön tárgyalta ezt az ügyet és Dimitrovofer emberölés kísérlete miatt egy évi börtönre ítélte. Az ügyész felelőbíróz.

HUSVÉTI SONKÁT nyerhet, ha Korhecz új üzletében vásárol. (Rudics-uca, Sugar fűszerüzlettel szemben.)

A noviszadi futballbajnokság állása. Noviszadról jelentik: Vasárnap véget ért a noviszadi labdarugó kerület bajnoki versenyeinek tavaszi fordulója. Az elsőosztályú csapatok állása a következő: Macsva (Sabác) 12 pont, Vojvodina 11 pont, NAK 9 pont, Radnicski 8 pont, Juda Makkabi 0 pont.

— Hatóság elleni erőszak miatt elítéltek egy pancsevői kereskedőt. Noviszadról jelentik: A pancsevői törvényszék, a felelőbírói bíróság és csütörtökön a semmitűszék egy havi fogházra ítélte Schein János pancsevői kereskedőt, aki Dimitrics Szvetozár pancsevői rendőrnök a kezéből ki akarta csavarni annak szolgálati fegyverét és ezzel hatóság elleni erőszak vétségét követte el.

— Meghalt Kristóffy József volt magyar belügyminiszter. Budapestről jelentik: Kristóffy József volt belügyminiszter, a magyar politikai élet egyik legjellegzetesebb és sokat enlegetett alakja csütörtökön virradó éjjel meghalt. Nevét a darabontkormány alatti működésével tette ismertté. A remézi ellentállás letörésére az általános utikos választói jog jelszavát dobta bele a küzdelembe és a tömegek mozgósításával akarta a parlamentit és megyei ellenlének harcát elnémitani. A Fehérvár-kormány bukása után Kristóffy visszavonult és alig lehetett róla hallani. Néhány hetes betegség után hetvenegy éves korában halt meg a Szent István-kórházban.

Nehéz székelesben szenvedők, akiknek a végbélbajok, az emésztési vázrok és agyvértődulás, a fejfájás és szivdobogás teszik az életet nehézzé, így-nak reggel és este egynegyed pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a »Ferenc József« víz hasmütétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Vörheny miatt péntekig bezárták a vrbázi gimnáziumot. Noviszadról jelentik: A novivrbázi gimnáziumban az utóbbi napokban több vörheny-est fordult elő és legutóbb Göttel Gusztáv második osztályu tanuló két napi betegség után vörhenyben meghalt. Az egészségügyi hatóságok, hogy a megbetegedések tovább terjedését megakadályozzák, elrendelték az iskola fertőtlenítését. A gimnázium péntekig zárva marad.

INGYEN ADJAK a vírstlit szombat, vasárnap és hétfőn a Korhecz-büfében.

Miért felebezte meg az alispán a petrovaradini polgármesterválasztást? Noviszadról jelentik: Ismeretes, hogy a vukovári alispán megfelebezte Jelasics István polgármesterré történt megválasztását. A felebezésben az alispán hivatkozik a szémszkiarlovijii járásbíróióság ítéletére, amely felmentett valakit, aki Jelasicsot azzal vádolta, hogy Petrovaradin város kárára jogtalan vagyoni előnyököt szerzett. Az ítéletet a szémszkiarlovijai törvényszék helybenhagyta.

egyetlen kipróbált fa- és szén-alágyujtó-szer 2818

A szuboticei zsidó főként Noviszadon. Grussmann Arnold szuboticei főként pénteken este háromnegyed hét órakor és szombaton tíz órakor a noviszadi zsidó templomban énekel.

Gragyzszka Kaszina április 1-én kezdéshatán rendez 5—7-ig. Pátkai zenekara játszik.

A szuboticei cionista szervezet kulturestje. A cionista szervezet szuboticei csoportja vasárnap, április 1-én este félkilenc órakor a Nacional-szálló nagytermében (a Francia Klub helyiségében) kulturestét rendez, amelyen Kopp Marcell a zsidó polgár kötelességéről, dr. Vidor Imre az anticonizmus eszmévilágáról fog előadást tartani, dr. Boshan Samu pedig folytatja a világsajtó közléseiről szóló referálását.

Nekinozza gyermekeit

a közönséges, nyúlós csukamájolajal

(7) mert a jóízű JEMALT a gyerekeket és a szülőket a csukamájolaj minden kellemtelenségétől megszabadítja. Kapható minden gyógyszeriarban és drogeriában

Rendőrök megverték a csendőrt. Noviszadról jelentik: A szuboticei törvényszék Zvekics Bránkó és Aladzsis Misa volt bajmoki rendőrököt hivatalos hatalommal való visszaélés miatt nyolc nap, illetőleg egy havi fogházra ítélte, mert Zupesics Péter csendőralórmestert a községi fogdában megverték. A felebbviteli bíróság Aladzsis büntetését nyolc nap fogházra szállította le, míg Zvekics büntetését helybenhagyta.

AZ AJÁNDÉK és nyerelemény tárgyak megtekinthetők Korhecz új üzletének kirakataiban.

A szegények husvétja. A szuboticei zsidó nőegylet és népkönyha felhívja a jószívű embereket, hogy a közeledő husvét-i ünnepek alkalmával ne feledkezzenek meg a szegényekről és adományaikat juttassák el a Népkönyhának.

A szépség az előny.

Van olyan, aki születésénél, tudásánál, vagyonával és képességeinél fogva tűnik ki: az életben azonban minden ettől egyenlő a szépség és a jól álló külső előtt. A NIVEA-CREME sima, egészséges bőrt ad, azaz a feltételt, ami a szépség eléréséhez kell. Használjon Ön is

NIVEA-CREMET

SZÍNHÁZ

Fidelio

Beethoven operája a ljubljanai művészek előadásában

Beethoven egyetlen operája, a »Fidelio«, amelyet szerda este mutatott be a szuboticei Városi Színházban vendégszereplő ljubljanai opera-együttes. Beethovenból hiányzott az operairáshoz szükséges színpadi rutin és a »Fidelio« nagy értékét inkább a zenekar lélekfestése adja, semmint a színpadi része. Beethoven igen kevés engedményt tesz ebben a művében a közönségnek és stílusa közelebb jár az oratóriához, mint az operához. Nem is drámaisága, hanem a kifejezett érzések magasztossága teszi halhatatlanná a »Fidelio«-t, az a szinte templomi áhitat, amelyben a szereplők érzelmei Beethoven zenéjében a legtisztább magasságig felszárnynak.

A ljubljanai vendégművészek szinte tökéletes előadásban interpretálták Beethoven nehéz művét. Beethoven kötelező tradíciójuk a ljubljanalának, mert hiszen Ludwig von Beethoven annak idején tiszteletbeli tagja volt a régi laibachi zeneegyesületnek. Nagyobb áhitattal, több ambícióval és tisztább művészi szándékkal nem is lehetne hozzájárulni ehhez az operához és ez magyarázza meg elsősorban a ljubljanai együttes eredményét. Az opera minden szereplője tiszta Beethoven muzsikát ad, az együttes pedig a legnemesebb operastílust. Polics igazgató rendezői munkája hibátlan, a szereplők színesi szempontból is olyan elsőrendűt nyújtottak, ami opera-színpadon a legnagyobb ritkaság. Művészi játék, nagyszerű maszkirozás, stilszerű díszletek és egy-egy jelenetnek gondos képszerű beállítások fokozták a zenei hatásokat.

A címszerepet éneklő Mitrovicsseva asszonyban a legkiválóbb énekesnőt ismerjük meg. Hatalmas és sokszínű mezzoszopránja betöltötte az egész színházat és valóban Beethovenhez méltó tisztasággal csengett. Magas hangjai egész szokatlanul tiszták és a legnehezebb részeket is fölényes biztonsággal, könnyedén éneklő. Ugyancsak kitűnő énekesnő Ribicsseva asszony is, akinek kellemes, tiszta szopránja kitűnően érvényesült. Rumpel, aki a börtönört énekelte, olyan kiváló énekes, amilyent rég hallottunk Szuboticeán. A legfinomabb pianóktól a legerőteljesebb fortékig dinamikus drámaisággal cseng érces hangja, amely a legszelebb skálát öleli fel. Holodkov szép baritonjának kitűnően fekszik a börtönfelügyelő szerepe és Florestan megszemélyesítőjében Kovacs mutatkozott kitűnő tenoristának. A minisztert Betetto, ez a nagyszerű baritonista énekelte igen szépen és kisebb szerepében Mohorics is érdemes munkát végzett. A kórusnak a »Fidelio«-ban csak kisebb szerepe van, amit azonban a férfiak Janko és Rus vezetésével a rabok dalában produkál, az tökéletes és felejtethetetlen művészi elmény. Ugyancsak feltűnően jó, fegyverezett és erőteljes a vegyes kar az opera végén.

A precíz és fegyelmeztetett kitűnő zenekarról külön és sokat lehetne írni, hiszen főrészesé volt az előadás sikerében, de ezúttal a híres Leonora-nyitány előadásával külön is kiváló művészi produkciót nyújtott. Beethovennek a »Fidelio«-hoz utólag írt ouvertüreje a romantikus hangverseny-nyitány első és utóérteletlen példaképe. A ljubljanai zenekar tökéletesen interpretálta ezt a drámai és megrázó zeneművet, amely idézi a »Fidelio« börtön-áriáinak egy részét és szinte himnusz-szerűen zengi a jó diadalát a gonosz felett és a szerelem és hűség hatalmas erejének boldogságát magasztaló győzelmét. A zenekar mindvégig tökéletesen adta vissza a Beethoven által festett érzelmeket és ha a fuvósok nem is tudták egészen kiharolni a szabadító kúrtelet követő imaszzerű részt, a kitűnő teljesítményre mégis büszke lehet Polics karnagy, aki a zenekart csodálatos zenei tudással, biztonsággal és lendülettel dirigálta és az orkeszterrel együtt a közönséget is úgy vitte magával, ahogyan ezt csak a legtehetségebb dirigensek tudják.

A színházat csaknem megtöltő közönség egyre fokozódó lelkesedéssel ünnepelte a kitűnő előadás szereplőit és a zenekart egyaránt.

László Ferenc

A »Köldusgróf« — vasárnap délután. N. Reményi Sári kitűnő műkedvelő társulata április 1-én, vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal magasmélti a Köldusgróf előadását. Az előadás külön érdekessége Deák Kornél vendégjátéka.

Rajta kívül az együttes a legjobb műkedvelőkkel alakult meg és Puketz Ilonka, Kocsmár Lujza és Kiss Jenő játszik a főszerpeket. A délutáni előadásra, amelynek előreláthatólag nagy sikere lesz, jegyek elővételben kaphatók Vig könyvkereskedésében.

Szuboticei műkedvelők vendégjátéka Csantavíren. A csantavíri önkéntes tűzoltótestület a husvét-i ünnepekre vendégszereplésre hívta meg a szuboticei műkedvelőket. Husvét vasárnapján Fodor László »Templom egere« című vendégjátéka kerül színre Puketz Ilonka, Kladek Károly, Boros Miklós, Koncz Dániel és Weisz Bubusán a főszerpeketben. Husvét hétfőjén a »Hazudik a muzsikaszó« című operettet adják elő Puketz Ilonka és Fehérvári Márta felléptével. A vendégjáték iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

SPORT

„Aki a kapusok kapusa lehetne“

A budapesti Nemzeti Sport írja ezeket a sorokat Siflisről, a jugoszláv válogatott kapusáról:

Ott állt a kapuban a jugoszláv cimere mellett. Siflis, a kapus. Dehogyan állt, mozdított, ugrott, szaladt és védett mindden labdát, amit csak lehetett. Villámgyors ugrással siklott a kapu egyik sarkából a másikba, az egyik percben vetődött, a másik pillanatban már magas labdát fogott el, vagy öklözött ki hatalmas ugrással.

Mindenkinek feltűnt nemcsak hatalmas termete, hanem még inkább hatalmas tudása. Közel két méter magas alakja és hosszú karjai egyaránt a kapus tisztségére teszik őt alkalmassá. Arca, tekintete zord, szinte nyers. Igazi bácskai és jugoszláv vér keveréke, de mindkettőből a javát választotta ki.

Imponálóan nyugodt és higgadt, mindig tudja, mikor kell közbelépnie, mikor kell kiszaladnia és mikor kell bentmaradnia a kapuban és hogy a magyar együttes támadásait nem koronázta több gól, azt a jugoszlávok elsősorban kapusuknak, Siflisnek köszönhetik.

15 kornert rugott a magyar csapat a magyar-jugoszláv mérkőzésen. Az a magyar csapat, amelynek csapattársa Stófián, a jólismert kornet fejelő volt. Ha Stófián csapata sarokrugáshoz jut, akkor legtöbbször már fél gólt is jelent az ellenfél hálojában, mert ahogy száll a labda befelé, mindig kiemelkedik a tömegeből egy fej, Stófián feje, melyről a labda a háló felő vesz irányt. Nos, Stófián most a 15 kornet közül egyet sem tudott befejezni, mert a kapuban egy nála hatalmasabb, nagyobb ember állt: Siflis. Majd mind a tizenötöször jól szállt a labda befelé, de nemcsak Stófián feje emelkedett ki, hanem még egy kar vagy ököl is, Siflis ökle és a labda már megszűre járt a kaputól, a góltól.

Ime egy kapus, akitől tanulhat sok más kapuvédő, pedig talán ez a kapus nem is tanulta tudományát elsőrangú szakemberektől, talán senkitől, talán csak úgy született vele, úgy jött magától, talán még nem is igen látott védőt egy Zsákot, Plattköt, vagy Zamorát, talán még tréningre sincs ideje, mert hisz egész napját lefoglalja a katonáskodás és aki Szuboticeán csak egyszerű vidéki hajnövevénytesben a SzAND csapatában őrzi a háló.

Mi lenne, ha egy vérbeli tréner, egy mester keze alá kerülne. Talán ő lenne a kapusok-kapusa...

A legjobb lovakat nevezték be a noviszadi lóversenyre

Noviszadról jelentik: A Péter trónörökös nevét viselő vajdasági lovaregylet március 24-ikére kitűzött versenyét április elsején vasárnap tartja meg. A verseny iránt az istállótulajdonosok körében nagy érdeklődés mutatkozott, amit legjobban bizonyít, hogy a vasárnapi első versenynapra az ország legjobb versenyistállóit nevezték be lovaikat.

A vasárnapi verseny megnyitó számára az 1200 méteres versenyre, amely kizárólag mezőgazdasági lovak és félvérűek részére van fenntartva, beneveztek: Od Doboja Mujo, Durmitor (Karagyorgyevói állami ménes), Bilias (Be-

rics Jovan), Divna (Ljubicevói állami ménes), Csavargó (Sonomar László), Deszanka (Puzics Radovan), Sitven (Veszelinovics Nenad).

A vigaszversenyhez, amelyet 1100 méteren futnak, a következő nevezések érkeztek be: Dubravka (Dungyverszki György), Viruló (Dungyverszki Gedeon dr.), Algier (futaki uradalom), Omorika (Badzsák-testvérek), Bilias (Bérics Jovan), Djido (Ljubicevói állami ménes), Od Doboja Muja (Karagyorgyevói ménes), Marko (Rigi Antal).

Az általános handikaphez (1400 méter) beneveztek: Borac (Dungyverszki György), Szkupocena (dr. Dungyverszki Gedeon), Sirocse (dr. Dungyverszki Gedeon), Don Juan (Ljubicevói állami ménes), Djido (Ljubicevói állami ménes), Lepotica (Rigi Antal), Tisadjenj (gróf Schönborn Ferenc), Patricius (futaki uradalmi ménes).

A háromévesek versenyé (1000 méter): Csavargó (Sonomar László), Sirotica (Lovas Mihály), Atlantik (dr. Dungyverszki Gedeon), Rizi-Bizi (dr. Dungyverszki Gedeon), Rumenka (Dungyverszki Gyoko), Donka (Nesics Dragutin), Djanna (Karagyorgyevói állami ménes). Sajlovo díjáért (1300 méter), beneveztek: Patricius (futaki uradalmi ménes), Don Juan (Ljubicevói ménes), Dido (Ljubicevói állami ménes), Omorika (Badzsák testvérek), Szkupocena (dr. Dungyverszki Gedeon), Sirocse (dr. Dungyverszki Gedeon), Klapac (Dungyverszki Zsófia k. a.), Donka (Nesics Dragutin), Lepotica (Rigi Antal), Tiszagyöngye (gróf Schönborn Ferenc). Az utolsó futam a zsoke »Steeple Chasse« helyett fiakkervereny lesz, amelyre a helyszínen lehet benevezni.

A verseny délután fél háromkor kezdődik és a versenypályára a pályaudvarról délután fél kettőkor különvonat indul, amely délután hat órakor tér vissza a városba. A versenypályára bérkocsik és autók 7—10 dinárért szállítják ki a versenylátogatókat.

KINTORNA

A régiségkereskedőt megkérdeik:
— Aztán valódi az a Rubens-kép?
— Hogyne. Garantálom három évre.

Az apa irgalmatlanul elnéspángolja a kislát. A szomszéd megkérdezi tőle:
— Miért veri úgy a kis fiát?
— Holnap hozza haza a bizonyítványát s nekem már ma este el kell utaznom.

Az ügyvédi irodába beállt egy kliens és ezzel a jogi kérdéssel fordul az ügyvédhez:

— Ügyvéd ur kérem! Én a mult héten fölmondtam a szobámat. Most a volt háziaszonyom ugyanezt a szobát úgy hirdeti, hogy egy jobb urnak kiadó. Beperelhetem-e sértésért?

Két öreg zsidó diskurál a kávéházban.
— Hallom, a fiad nagyszerű állást kapott Berlinben.

— Igen. Mozisizész lett.
— Mozisizész? Ez érdekes. Mond csak hogyan játszik egy ilyen mozisizész? Kézzelkkel?

A boldog apa megmagyarázza:
— Nagyon egyszerű. Az ember a mozigép előtt is éppen úgy beszél, mint máskor, csak nem szól egy szót sem...

NYILT-TÉR

Nada és Pripomoc egyesület f. hó 31-re hirdetett közgyűlése bizonytalan időre elhalasztatott.

3190

Likvidáló bizottság.

Ujrendszerű 10.000 dináros életbiztosítás nyereményrészesedéssel, havonkénti díjfizetéssel!

Minden egészséges férfi és nő 20—55 éves korig csekély havi fizetés mellett kap egy

10.000 dinár

tőkéből szóló életbiztosítási kötvényt. A biztosítási tőke halál esetén azonnal kifizetésre kerül. A biztosítási tartam elérése esetén nemcsak a 10.000 din. biztosított tőke, hanem

20 % (2000 dinár)

nyereményt is, kifizetünk.

Egyedüli biztos takarékosági mód, szerencsétlenség esetén hű támasz az

életbiztosítási kötvény

Felvilágosítást kívánatra levélben vagy személyesen, valamint a felvételek

Rossija Foncière

biztosító és viszontbiztosító népbiztosítási osztályánál Subotica, Aleksandrova ul. 4. Az intézet saját palotájában

2261

Közírré teszem, hogy feleségem, Skrinjár Jusztina tőlem eltávozott, neki senki ne hitelezzen, mert adósságait semmi körülmények között sem fizetem ki.

Erdélyi Illés, szücs

Mol (Bačka)

3007

ELADUNK

nagyobb tétel, prompt szállítható

NYÁR- és FÜZTÜZIFÁT

és

FÜRÉSZELTÁRUT

TÖLGY- és SZILTÜZIFÁT

Bosznial borovi és fichte anyagot

hajó és vagon-tételekben és nagyobb mennyiségű

kubikos- és házitalicskát

KISS PAL ES TARSAI, SOMBOR

002

"AUTOMOBILIA"

Fiat autók képviselete és lerakata

Benzin- és olajállomás

Javitó-műhely

Garage

A legmodernebben felszerelt javító-műhelyben

autók general-javitása

amerikai **Duco-Du-Pont-lakozás** és kárpitozás

„Michelin” gummik, „Varta” akkumulátorok képviselete

FIAT autóalkatrészek és felszerelési cikkek állandó nagy raktára az összes **FIAT-típusokhoz!**

Subotica, Skadarska ul. 7

A palički puti (Halbrohr-telep) javító-műhelyünket is ide helyeztük át

Árverési hirdetmény

Alulírott mint vb. Székely Bertalan Ada—moli cég csődtömegének gondnoka, közírré teszem, hogy a csődválasztmány határozata értelmében Adán egy gőzmalom, Molon egy motormalom fog eladásra kerülni. Az érdekeltek zárt írásbeli ajánlataikat beadhatják legkésőbb 1928. április 15-ig alulírott csődtömeggondnoknál. Az ajánlatban pontosan megjelölendő a vételár, valamint megjelölése annak, hogy a vételár fizetése mely részletben történik, továbbá megjelölése annak, hogy ajánlattevő a vételár kifizetésére mely biztosítékot ad. A malom azonnal átvehető, amely teljesen jó és üzemképes állapotban van. A malmokat a csődtömeggondnok előzetes írásbeli értesítésével bármikor meg lehet tekinteni.

A csődválasztmány fenntartja magának a jogokat, hogy az ajánlatok felett döntsön.

Az adal malom főbb berendezései a következők:

a) GÉPHÁZ.

Egy darab magas-alacsony nyomású, kondenzátoros, szelepes, félstabil gőzgép. Gyártmány Lanz Mannheim, Sistem »Lenz«, 170 HP., 12 atm., az összes szerszámokkal, szivattyúkkal és kellekekkel, transzmissziókkal, tárcsákkal.

Egy generátor 24 HP., egy kapcsolótábla a vezetékekkel.

b) MALOM.

1. Silos.

Épített Silos, 30—32 vag. befogadó képességgel.

2. Kopperei.

2 darab Seck-féle monitor tarar.

2 darab Seck-féle trieur.

1 darab csiga trieur.

2 darab Seck-féle hámozó.

2 darab automatikus mérleg.

2 darab drukfilter.

2 pár kő.

1 darab mágnes.

Felvonók, csigák, transzmissziók és szijtárcsák.

3. Malom.

3 darab dupla »Ganz« vasszelekrényes hengerszék.

2 darab dupla »Seck« vasszelekrényes hengerszék.

1 darab dupla »Ganz« faszzelekrényes hengerszék.

1 darab szimpla »Ganz« faszzelekrényes hengerszék.

1 darab 21-es »Ganz« faszzelekrényes hengerszék.

1 pár kő.

2 darab 4 réti szabadon lengő sikszita »Wörner«.

1 darab 4 réti szabadon lengő sikszita »Seck«.

2 darab Radial-szita.

2 darab dupla daratisztító »Seck«, »Reform«.

2 darab Saugfilter »Seck«.

1 darab lisztkeverő.

1 darab buzanedvesítő.

2 darab Exhaustor.

Detacheurok, felvonók, csigák, szerszámok, kellekek, transzmissziók, szijtárcsák.

MOTORMALOM MOLON.

a) GÉPHÁZ.

1 darab szivógázmotor, 100—120 HP., fűtővel és gázfejlesztővel.

1 darab áramfejlesztő generátor.

b) MALOM.

1. Silos.

14—16 vag. buza befogadóképességgel.

2. Kopperei.

2 darab monitor tarar »Seck«.

2 darab trieur.

1 darab csiga trieur.

2 darab hámozó »Besser«.

1 pár kő.

1 darab 21-es hengerszék »Ganz«.

2 darab Drugfilter.

Felvonók, csigák, transzmissziók, szijtárcsák.

3. Malom.

3 darab dupla hengerszék »Seck« vasszelekrényes.

3 darab dupla hengerszék »Ganz« faszzelekrényes.

1 pár kő.

2 darab szabadonlengő sikszita 2 réti »Seck«.

2 darab dupla daratisztító »Seck«, »Reform«.

2 darab Saugfilter »Seck«.

2 darab Exhaustor.

1 darab lisztkeverő.

Detacheurok, felvonók, csigák, szerszámok, kellekek, transzmissziók, szijtárcsák.

Senta, 1928. március 23-ikán.

Dr. Ludajić Milos

ügyvéd, Senta

mint vb. Székely Bertalan és neje tömeggondnoka.

3047

FIGYELEM!

Ha épít, csak oltsmert, jó minőségű

BEOCSINI

portland cementet használjon. Kapható:

RÉVAI ADOLF-nál Subotica,

Szentpálka 2. Telefon 551

1041

Kovács Antal-féle téglagyár bérlői

HERMANN VILMOS ÉS TÁRSA, SUBOTICA

ajánlanak lego'csóbban mindenfajta építő

TÉGLÁT

chamotte-téglát és -lisztet saját iparvágányán waggonba rakva,

valamint Subotica az építkezés helyszínére szállítva, kedvező fizetési feltételek mellett

Levél- és táviratcím:

Hermann Vilmos Subotica

Telefon: 6-68

2696

A LEGUJABB

FOGYÓKURA

NOVISZADON

KRALJA ALE SANDRA ULCA 15. I. EMELET

A SZENZÁCIÓS

PARAFIN-THERAP. A RENDSZERREL

amely reumát, csúzt, ischias, ma as vérnyomást is sikerrel megszüntet.

Egyes testrészek (vasta láb, has stb.) biztos és gyors lefogyasztása.

V. déliek levélben felvilágosítást kaphatnak.

ZAB. SZAK.

Gyermekhintőpor
Gyermekszappan
és Gyermekkrém

Dr. Milenko Materni

gyermekorvos

2242

Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában

NAGYBAN AZ „ISIS” D. D. CEGNÉL

ZAGREB BEOGRAD LJUBLJANA

Mielőtt építkezéshez mész-,

cement-, gipsz-, oltottmész-, fedőlemez- vagy más építkezési anyagokban, vagon-tételekben vagy kisebb mennyiségben szükségletét beszerezni, kérjen ajánlatot

Sipos Sándor mésztermelőől

SUBOTICA, I. utca (Gošković) ul. 6. Telefon 868 és 867

Legmodernebb női retikülök, férfi pénz- és cigarett- zivartárcék, alkalmasságok, utazóbőröndök gyári rak ára lesz hirtől ára mellett!

Schlager Henrik

szociális munkás és könyvtáros

Subotica, Aleksandrova u. 1. szám

Érelmeszeredés, neurasthenia, golyva, csont-izületi bajok, izzadmányok, görvéllyes bántalmakban szenvedők

CSIZ JÓD-BROM FÜRDŐN

gyógyulást nyernek!

Otthoni ivó- és fürdőkúrákhoz a **csizi víz és fürdőszó**

lakatai:

Zahler Leó és Soós Mihály gyógyszerháza, Sombor

Minden nemű felvilágosítást nyújt a Fürdőigazgató, Csizfürdőn (Čiz-Küpele, Slovensko)

Fűrészelt és faragott épületfa tűzifa, tetőfedőcserép a lego'csóbban beszerezhető **Ádám Aladár** fatereskedőnél Subotica, Sombori ut 45. Tel. 751, lakás 339. Állandó nagy raktár

P. & C. HABIG és PANIZZA kapok, valamint L.B.O. ri és nűharisnyák egyedüli lerakata csak

VUKOVICS GERŐ

cégnél Subotica, hol a legszebb és legizlésebb uri divatcikkek kaphatók. — Szolid árak pontos kiszolgálás

Jégszekrények

mészárosok, hentesek, vendéglősök és magánháztartások részére olcsó és megbízható beszerzési forrása

MILOSEVICVS VELJKO SOMBOR,
Zlatna Greda 2 1226

Tudomására hozom úgy a divatszalon tulajdonosának, mint a t. hölgyközönségnek, hogy modern, villanyerőre berendezett

plisszirozó gépemet

üzembe helyeztem és módomban áll 1/2 cm. holtól 4 cm.-ig és negyed cm. plisszétől 2 cm.-ig úgy se'yemet, mint szövetet különböző mintákban jutányosan készíteni.

Felsőruha-hímzést, gombáthuzást a legrövidebb idő alatt, szolid árakon végzek. Keveset használt papírsablonok jutányos áron eladóak.

Guelmino Károly
nő-s abó Senta
Voivoda Bojovića ul. 16

1410

Perzsaszőnyeg

eredeti keleti munkák nagykereskedése
Mahmud Skender-Salikjurdli
BEOGRAD, Knez Mihajlova 22
Uj tétel perzsaszőnyegem érkezett Perzsiából és más keleti országokból. Valódi és hibátlan keleti munka, értékes szívek. Különszőnyegjavító- és tisztítóosztály. Közvetlen beutaztat, amely minden konkurenciát kizár. Külön plüss-, velour- és egyéb gépszőnyegosztály

Ház

megvételre kerestetik
A be térhez közel, négyvagy ö'szobás ház nyomdász-otthon céljára megvételre kerestetik. Írásbeli ajánlatok Jovan Stojanović, Sokolska ul. 2. (kávémérés) küldendő

Hol vásárol a vidéki Suboticán

RÁDIO

KONRATH D. D.

RÁDIÓKÉSZÜLÉKEI

OLCSÓK, JÓK, MEGBIZHATÓK

AUTÓ- és RÁDIO- AKKUMULÁTORT

készít és javít — Akkumulátor alkatrészek és villanyszereles anyagok gyári áron kaphatók

VLADISLAV WILHELM

villamosvilágítást és erőátvitelt vállal, Pašićeva ul. 2

KERÉKPÁR

Dürkop-kerékpár
Dürkop-varrógép
Columbia-gramofon
S. Ad. Engl-nél, Rudić ul.

KÉP ÉS KÉPKERET

Szentszobrok, oltárok, szószékek és teljes templomberendezések

F. BACHINGER

képkeretező és aranyozó cégnél
Subotica, Aleksandrova ul. 13. B. Sudarevićeva 34.

KOSZORU

Tavaszi kabátjára

csokrot, művirágot menyasszonyi koszorut, fátólt
ANDRIJA KRAMER
művirág-gyárában vegyen!
A legszebb párisi modellekből váaszthat

LAKÁS BERENDEZÉS

Minden igényt kielégítő **BUTORT**
legjutányo abban
ERDÉLYI ANTAL

butorárúháza vásárolni
IV., B. Sudarevićeva ulica 4.

DIVAT

Kézmű- és divatárut

Pero Vujković

cégnél

mert a divatban ez az üzlet vezet

RUHA

Női felöltők, esőköpenyek, raglánok, férfi öltönyök és gyermekruhák

Eisler Izsonál

Érátok temploma során

Tavaszi **RUHAJÁT** még az idény beállta előtt **OSZTROGONAC és KENEDIC**

angol divatszabóknál
Cara Dušana ulica 1 (Urikaszinóval szemben)
Original angol szövetekből dus választék

CSEMEGE

Fűszer-, csemege- és déligyümölcs-szükségletét
Kovács és Gelányinál
szerezze be — Rudics-kitérő

RÉZÁRU

Csiszár József

rézöntő- és gépműhelyében
Miloš Obilić ulica 9
Réz-, fém- és szoboöntvények készítése, gépek javítása, díszöntvények, plakettek és asztalosok részére enyvező bakok raktáron
NIKKELEZÉS
Galvanizálás Fémszínezés

AUTÓ

Uj-Fordját legelőnyösebben
WEIGAND & Co.-nál SZUBOTICA szerezheti be

Alkat. ések, Felzere ések, Gummik, Olaj és benzín.
Gummi és autó javító műhely

Burgonya

minden fajta, étkezésre, vetésre és takarmányozásra, vöröshagyma, fokhagyma, dughagyma válogatott minőségekben a legolcsóbban beszerzhetőek

HOFFMANN JÁNOS

cégnél, SZEGED
Telefon 1-34. Alapítva 1864. évben 2327

Ügyes képviselők

jugoszláv értékpapírok kis havi részletre való eladására felvételnek. Ajánlatok Jakov Zumbulović, Beograd, Kralja Petra ul. 52 címre küldendők.

BÖZENDORFER zongora, **STEINVEY, FÜRSTER** világmarkák, Erste Produktiv, Stelzhammer, Lira, Stingl, Lanberger, Glosz, Pallik, Stiasnyz, L. Edmund, Hoffmann. Zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Arám Jugoszláviában legolcsóbbak és leghosszabb lejáratu részletre kaphatók. Káin hangszerkészítő, Subotica. Városháza. 10311

ORTH. KOSER SCHEL PESSACH CUKOR, BOR

és a többi **FÜSZERÁRUK SUGÁR MANÓ**
Telefon 47. 10481

Sombori juhturó 1840
Csak akkor jó,
Ha az Cirilovtól való.
Szállítja
M. Cirilov, Sombor

Legmodernebb **szobafestést** a legolcsóbban csakis **FARKAS J.** készíti

Subotica, VII., Jugovićeva ulica 48 2630

Tessék csak a legjobb

szőlőoltvány és gyümölcsfaoltvány

oltványokat vásárolni mérsékelt áron!

Kérjen díjmentes árjegyzéket!

M. Djordjević

ozár - szőlőoltványtelepe **NOVISAD**

Postafiók 133. (Bieska) (Lerakal: Kisačka ul. 10. b.)

Stara-Kanjižaiak!

Ha mérlegeit és súlyait a hitelesítésnél nem találják jónak, saját érdekében küldje be a mérleggyárba, ahol azokat garancia mellett legalaposabban rendbehozzák és 3 napon belül hitelesítve visszazállítják és a vasúti fuvarral sem kerül többbe, mint a megbízhatatlan gyors alkalmi javítások

J. Šebešćen mérleggyár
Subotica 3116

Baltacim, búkköny, muharmag, répamag, heremag, kendermag, köles, pázsitfűmag, angol- és olaszperje, továbbá mindenféle kertüvetemény- és virágmagvak legolcsóbb beszerzési forrása

KÖRÖSI GÉZA cégnél
Telefon 513

A régi és elismert Dr. Lehman-féle városi arc- és kézikendőcs és krém

5211. szám alatt törvényesen védve. Bőkebeli minőségben, éjszakai használatra szirtartalmu, nappali használatra szirtalan (krém) arcvíz, szappan és puder 3 színben. — Eltávolítja a szpilóket, máffoltokat, pattanásokat, bőrtátkát (mitesszer) és az összes bőrtisztítástalanságokat. Kenőcs 12 dinár, krém, arcvíz, szappan és puder darabonként 10 dinár. Egyedüli raktár az egész S. H. S. Királyság területén:

Jugović gyógyszerár, Novisad

Postai szétküldés, Törvényesen védve az ipari jogokat védő hivatal által. Ózikedjék az ártalmas utánzatoktól. Viszonteladónak engedmény 1927

Legolcsóbb **HUSVETI** locsoló parfüm Nagyban és kicsinyben

KAICS

illatszertárban kapható Rudičeva ulica

